

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2011.gada darba pārskats

Rīga, 2012

Saturs

Reģiona un bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2011.gadā.....	3
Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.....	4
Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	8
Darbs ar bērniem un jauniešiem	14
Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums.....	20
Novadpētniecības darbs.....	22
Projektizstrāde.....	28
Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.....	30
Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	39
Bibliotēkas personāls.....	40
Finansiālais nodrošinājums.....	43
Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.....	43

Pielikumi

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku saņemtajiem informācijas nesējiem 2011.gadā](#)

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izslēgtajiem informācijas nesējiem 2011.gadā](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2011.gadā](#)

[SBA un Rīgas Centrālās bibliotēkas Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošinājumā](#)

Reģiona un bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2011.gadā

2011.gadā Rīgas Centrālās bibliotēkas (RCB) darba aktualitātes un prioritātes bija:

- vienotā bibliotēku tīkla attīstība un infrastruktūras sakārtošana un attīstība;
- darbs ar personālu un darba samaksas jautājumi;
- publicitāte (105 gadu jubilejas konference, RCB izdevumi, ceļojošā fotoizstāde);
- pakalpojumu attīstība (elektroniskā lasītāju karte jaunatvērtajās struktūrvienībās, patstāvīga bibliotēkas informācijas resursu rezervēšana un lasīšanas termiņa pagarināšana, mašintulkošanas rīka iestrādāšana bibliotēkas tīmekļa vietnē);
- automatizētās krājuma pārbaudes;
- četru filiālbibliotēku akreditācijas pārbaude.

2011.gada beigās RCB bibliotēku tīklu veidoja: Rīgas Centrālā bibliotēka un tās 26 filiālbibliotēkas, kā arī trīs RCB ārējie apkalpošanas punkti: „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (BKUS), ārējais apkalpošanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem un ārējais apkalpošanas punkts Brasas cietumā.

Arī pārskata gadā RCB tīklā notikušas izmaiņas: 14.janvārī tiek atklāta jaunā RCB Biķernieku filiālbibliotēka (reģ. Nr. LR Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā - BLB 2036, 08.03.2011.), 12.februārī pēc telpu renovācijas darbu atsāka RCB Jaunciema filiālbibliotēka, 1.decembrī – RCB Imantas filiālbibliotēka.

Uz laiku, kamēr notiek Ziemeļblāzmas kompleksa rekonstrukcija, uz citām telpām, nodrošinot lasītāju apkalpošanu šajās telpās, 2011.gada maijā tika pārvietota RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka.

Lai uzsāktu reorganizāciju, jūlija beigās lasītājiem tika slēgta RCB Svešvalodu filiālbibliotēka un RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēka „Tilts”. Kopš 15.augusta sakarā ar telpu paplašināšanu un divu specializēto filiālbibliotēku pievienošanu slēgta RCB galvenā bibliotēka Brīvības ielā 49/53. Tās atvēršana lasītājiem notiks 2012.gada 16.februārī.

2011.gadā tika atklāta jaunā RCB Biķernieku filiālbibliotēka un renovētā Jaunciema un Imantas filiālbibliotēka

2011.gadā veikts darbs ar RCB dokumentiem:

- Rīgas Domē apstiprināts jauns RCB nolikums (26.07.2011.),
- papildināti, laboti un Rīgas Domes (RD) atbildīgajām institūcijām iesniegti RCB lietošanas noteikumi;
- mūsdienīgi RCB amatu apraksti;
- optimizēta lietvedības dokumentu aprīte;

- informācija par personālu apkopota elektroniskā veidā vienotajā datubāzē „Kadri”;
- būtiski uzlabota un sakārtota darba aizsardzības dokumentācija, veicot darba vides un vietas risku novērtēšanu.

7.decembrī notika četru RCB filiālbibliotēku - Biķernieku, Jaunciema un Imantas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas „Rēzna” – akreditācijas pārbaude.

Akreditācijas komisijas sastāvā bija Latgales Centrālās bibliotēkas direktore Jeļena Šapkova, Jelgavas Zinātniskās bibliotēkas direktores vietniece Dzintra Punga un Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas vecākā referente Linda Langenfelde.

RCB filiālbibliotēka „Rēzna”

18.martā RCB viesojās arodbiedrības pārstāvji no Ūmeo.

RCB darbinieku arodbiedrības komitejas priekšsēdētāja Polina Ārīte 2011.gada 16.novembrī piedalījās Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LABS) organizētajā arodbiedrību līderu tikšanās pasākumā par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 93.gadadienai. Pasākuma gaitā tika apbalvotas Rīgas reģiona labākās arodorganizācijas, tajā skaitā arī RCB arodorganizācija.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Noslēdzot 2011.gadu, RCB un filiālbibliotēku **kopējo krājumu veidoja 766 335 informācijas nesēji** (krājuma rādītāju dinamiku pa RCB struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.1.-3.) par summu **2 190 014.21 LVL** (par bilancē esošajiem **707 457** eksemplāriem). Salīdzinot ar krājuma apjomu gada sākumā, tas samazinājies par 80 910 vienībām.

Kopkrājumu veido dokumenti latviešu valodā (527 591 eks. jeb 68.85%), krievu valodā (174 490 eks. jeb 22.77%), angļu valodā (41 674 jeb 5.44%), vācu valodā (16 261 jeb 2.12%), pārējās svešvalodās (6 319 jeb 0.82%). Visvairāk kopkrājumā ir grāmatas (685 494 eks. jeb 89.45%), bet to veido arī 27 182 jeb 3.55% seriālizdevumi/žurnāli, 31 696 jeb 4.14% brošūras/pārējie dokumenti, 15 997 jeb 2.09% audiovizuālie materiāli, kā arī 2 970 jeb 0.39% elektroniskie dokumenti, 2 261 jeb 0.29% nošizdevumi, 664 jeb 0,08% kartogrāfiskie dokumenti un 71 jeb 0,01% attēlizdevumi.

Lielākie krājumi 2011.gada beigās:

RCB struktūrvienība	Eksemplāru skaits
Rīgas Centrālā bibliotēka (Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Mākslas un mūzikas nodaļa, Repozitārija Aktīvais fonds, Bibliotēku dienests)	104 053 ¹
RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	47 592
RCB Imantas filiālbibliotēka	37 868
RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava”	32 083
RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	31 130
RCB Pļavnieku filiālbibliotēka	28 887
RCB filiālbibliotēka „Rēzna”	28 282
RCB Šampētera filiālbibliotēka	28 232

2011.gadā no Rīgas Domes apstiprinātā RCB budžeta **127 881,00 LVL** apjomā **127 880,88 LVL** izlietoti RCB jaunu informācijas resursu iepirkšanai un vēl **29 343 LVL** izlietoti periodikas abonēšanai 2012.gadam (RCB struktūrvienībām pasūtīnāti 257 periodisko izdevumu nosaukumi, no kuriem 134 latviešu valodā, 98 krievu valodā un 25 citās valodās; katrai RCB struktūrvienībai atvēlētā summa – 0.38 LVL uz bibliotēkā reģistrētu lietotāju).

2011.gadā RCB izteica vēlmi pievienoties Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Atbalsta biedrības izsludinātajam aicinājumam uzņēmējiem atbalstīt pašvaldību bibliotēkas, dāvinot tām periodisko izdevumu abonementus 2012.gadam vai ziedojot šim mērķim naudu. Tika iesniegts RCB filiālbibliotēku saraksts un saraksts ar to periodisko izdevumu nosaukumiem, kurus vēlētos saņemt no atbalstītājiem. Iepriekšējos gados RCB publisko bibliotēku atbalsta projektam nepievienojās, komplektējot periodiskos izdevumus no šim nolūkam paredzētajiem budžeta līdzekļiem.

Krājuma komplektēšanas politika, prioritātes

Krājuma komplektēšana RCB notiek, vadoties pēc „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcija 2008. – 2012.g.”.

Komplektēšanas politika ir cieši saistīta ar RCB tīkla optimizācijas plānu. Pārskata gadā tika atklāta viena jauna struktūrvienība – RCB Biķernieku filiālbibliotēka, kuras krājums pamatā tika komplektēts no iepriekšējos gados reorganizēto RCB struktūrvienību krājumiem, RCB Repozitārija Apmaiņas fonda krājuma un iepirktajiem jaunieguvumiem. Arī divu pēc remonta atvērto filiālbibliotēku – RCB Jaunciema un Imantas filiālbibliotēkas – krājums vispirms tika atbrīvots no nolietotajiem dokumentiem, bet pēc tam papildināts ar eksemplāriem no reorganizēto RCB struktūrvienību krājumiem un iepirktajiem jaunieguvumiem.

Veicot reorganizāciju RCB, tika optimizēti RCB specializēto filiālbibliotēku (RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēka „Tilts”, RCB Vecrīgas un Svešvalodu filiālbibliotēka) krājumi, izvērtējot pieprasītākos un profilam atbilstošākos informācijas resursus un integrējot tos RCB Pieaugušo literatūras nodaļas, Bērnu literatūras nodaļas un Mākslas un mūzikas nodaļas krājumā.

2011.gadā RCB uzsāka automatizētu krājuma inventarizāciju veikšanu. Automatizētās krājuma pārbaudes ir viena no prioritātēm darbā ar krājumiem RCB. Atbilstoši 2011.gada sākumā apstiprinātai „Instrukcijai krājuma

¹ RCB Pieaugušo literatūras nodaļas un RCB Jauniešu un bērnu literatūras nodaļas krājums 2011.gada beigās – 89 212 eks.

automatizētai inventarizācijai Rīgas Centrālajā bibliotēkā” un metodikai pārbaudes veiktas septiņās RCB struktūrvienībās.

Krājuma komplektēšanas avoti galvenokārt ir RCB budžeta līdzekļi, kā arī Valsts Kultūrkapitāla fonds (VKKF), projektos iegūtie līdzekļi un bibliotēkās akceptētie dāvinājumi. VKKF kultūras projekts „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām” realizējās nelielā apjomā: 1. kārtā – 33 grāmatas par 182,10 LVL. 2. kārtā – 9 eksemplāri par 64,00 LVL. Tā kā 2.kārtas iepirkums tika atbalstīts tikai gada beigās, RCB struktūrvienībās šīs grāmatas nonāks 2012.gadā. VKKF atbalstītajā projektā „Bērnu žūrija: lasīšanas veicināšanas programma” tika saņemti un apstrādāti 8 eksemplāri par 20,00 LVL.

Lai racionāli un kvalitatīvi izmantotu RCB budžeta līdzekļus krājuma komplektēšanai, darbojas RCB Krājuma komplektēšanas komisija. Komisija tiek sapulcināta reizi mēnesī un izskata RCB Komplektēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) speciālistu sagatavoto iepērkamo informācijas resursu sarakstu. Sēdes laikā komisijas locekļi iepazīstas ar informācijas resursu anotācijām un atbilstoši RCB Komplektēšanas koncepcijai un attiecīgajam mēnesim iepirkumiem paredzētās summas ietvaros lemj par iegādājamo eksemplāru skaitu. Komisijas darbs tiek protokolēts. Sēdes protokoli tiek izsūtīti komisijas locekļiem, kā arī arhivēti KAN.

RCB piekomplektēšanas darbā RCB struktūrvienības var izmantot lokālo datubāzi. 2011.gada decembrī RCB KAN veica RCB struktūrvienību aptauju ar mērķi noskaidrot daiļliteratūras krievu valodā tematiku un pieprasījumu.

Krājuma organizācija

2011.gads iezīmējas ar lielām pārmaiņām krājuma kārtojumā. Lai padarītu lietotājiem pieejamāku krājumu, struktūrvienības lielu daļu informācijas resursu novirzīja izsniegšanai mājās, atstājot lietošanai uz vietas atsevišķus izdevumus ar enciklopēdisku saturu. Daļa RCB struktūrvienību veica arī lasītavas un abonementa daļas apvienošanu. Tādējādi lietotājam tiek dota iespēja pilnībā iepazīties ar visiem informācijas resursiem vienuviet. Lai lietotājiem nerastos pārpratumi, izdevumi, kuri paredzēti izmantošanai uz vietas, tiek marķēti ar speciālu uzlīmi.

Izdevumu, kuri paredzēti izmantošanai uz vietas bibliotēkā, marķējums

Novērtējot priekšrocības bibliotēkas lietotāju apkalpošanā, RCB struktūrvienības izvēlējās savus krājumus veidot pēc tematiskā principa. Atsevišķas filiālbibliotēkas, piemēram, RCB Biķernieku un Juglas filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Rēzna” izvēlējās savos krājumos izdalīt atsevišķus tematus („Vēsture”, „Ģeogrāfija”). RCB Imantas filiālbibliotēka savu krājumu pēc renovācijas kārtoja pēc tematiskā principa, izdalot šādus tematus: „Ģeogrāfija”, „Vēsture”, „Veselīgs dzīvesveids”. Rīgas Centrālajai bibliotēkai atbilstoši

tās apjomīgajam krājumam esošās nodaļas „Vēsture” un „Ģeogrāfija” tika vēl arī paplašinātas. Lai ar aktuāliem informācijas resursiem nodrošinātu un atbalstītu uzņēmējdarbības vidi, šai struktūrvienībai tika izstrādāts jauns temats: „Bizness. Uzņēmējdarbība”. Jauni temati ir arī „Rīgas novadpētniecība” un „Latvijas kultūras vēsture”. Izvērtējot pilotprojektu RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava”, speciālisti konstatēja, ka temats „Darbs. Karjera” nav guvis pietiekami lielu atsaucību tai paredzētās auditorijas – bezdarbnieku – vidū. Interesants tas bija studentiem, kuri pēc šāda veida informācijas resursiem vēršas mācību nolūkos. Tāpēc tika nolemts mainīt šī temata mērķauditoriju un attīstīt tematu, orientējoties vairāk uz darba devējiem. Tādējādi radās jauns temats „Bizness. Uzņēmējdarbība”, kurā apkopotie informācijas resursi nepieciešami arī uzņēmumu vadītājiem (likumdošana, personāla vadība u.c.). Tā kā šajā tematā izdalīta apakšnodaļa arī potenciālajiem darba ņēmējiem, citas RCB struktūrvienības var izvēlēties akcentēt krājuma tematiku atbilstoši savu bibliotēku lietotāju vajadzībām.

Tematiskais kārtojums un tā marķējums RCB Imantas filiālbibliotēkā

Krājuma kustība

RCB un filiālbibliotēku kopējais krājums 2011.gadā papildināts par 34 727 eksemplāru jaunieguvumu, no kuriem 1 095 eksemplāru ir periodika, 7 958 nepirktie jaunieguvumi un 25 674 pirktie jaunieguvumi par summu 141 512,81 LVL.

Pārskata gadā grāmatas un citi informācijas resursi saņemti no 173 apgādiem, izdevniecībām, organizācijām un privātpersonām kā iepirkumi un kā dāvinājumi. Par RCB budžeta līdzekļiem jaunie informācijas resursi tika iegādāti 76 vietās, pievēršot uzmanību iegādājamo dokumentu informatīvajai un kultūrvēsturiskajai vērtībai.

2011.gadā RCB dāvinājumā saņēmusi tādus nozīmīgus informācijas resursus kā „Darba likums ar komentāriem”, 6 grāmatu komplektu par darba drošību un aizsardzību, „Darba aizsardzība uzņēmumā”, „Mans bērns izvēlas karjeru”, „Kurš mācību priekšmets man patīk vislabāk? Padomi veiksmīgai karjeras izvēlei”, „Ziemeļvidzemes ainavas noklusētie stāsti”, „Kā nosargāt sava bērna dzīvību”, „Izzināsim Gaujas senieleju!”, „Drosmīgo vīru laiks”, „Velokarte: Latvija, Lietuva, Igaunija”, „Radwanderkarte Baltikum: Lettland, Estland, Litauen”, „Militārā mantojuma karte: Latvija”, „Dabas brīvdienas. Latvija, Lietuva, Igaunija”, „Nacionālie parki. Latvija. Tūrisma ceļvedis”, „Latvijas botāniskais ceļvedis”, „Rokas lelles stāsta Āfrikas bērnu stāstus” (latviešu un krievu valodā), Irēnas Lauriņas „Cimdudukša un Zeķuzaka neparastais ceļojums”, „V*X: Latvijas arhitektūra kopš 1991.gada” (latviešu un angļu valodā) u.c.

Visu jaunieguvumu bibliotekārā apstrāde pabeigta 2011.gadā. Statistiskajā pārskatā precīzi atspoguļots 2011.gada darba apjoms, ievadot RCB kopkatalogā centralizēti iepirktos jaunieguvumus, kā arī dāvinājumus – tie ir 33 632 eksemplāri par summu 141 512,81 LVL, kopā 10 261 nosaukumu.

2011.gadā RCB elektroniskajā katalogā ievadīto jaunieguvumu sadalījums					
Dokumentu veidi	Eks. kopā	%	Valodas	Eks. kopā	%
Grāmatas	31 551	93.82	Latviešu	20 005	59.48
Audiovizuālie materiāli	1 436	4.27	Krievu	12 129	36.06
Nošizdevumi	19	0.05	Angļu	961	2.86
Attēlizdevumi	0	0	Vācu	137	0.41
Elektroniskie inf.nesēji	21	0.06	Citas	400	1.19
Kartogrāfiskie izdevumi	82	0.24			
Seriālizdevumi	219	0.66			
Pārējie dokumenti, brošūras	304	0.90			

2011.gadā tika turpināts darbs ar 2009.gadā reorganizēto RCB filiālbibliotēku krājumiem. Daļa šo bibliotēku krājumu tika iekļauta citu RCB filiālbibliotēku krājumos, daļa – RCB Repozitārija Apmaiņas fondā, bet daļa – nodota Latvijas publiskajām bibliotēkām. Aktīvi savu krājumu šādā veidā atjaunoja RCB Pieaugušo literatūras nodaļa un Bērnu literatūras nodaļa, RCB filiālbibliotēka „Pūce”, RCB Imantas, Mežciema, Daugavas filiālbibliotēka. Darbs ar 2009.gadā reorganizēto filiālbibliotēku krājumiem vēl jāturpina.

Kopumā pārskata gadā no vienas RCB struktūrvienības uz citu pārvietotas 29 825 vienības.

2011.gadā ievērojams darbs tika veikts, izslēdzot no RCB elektroniskā kopkataloga rekonplektētās vienības.

Gada laikā tika izslēgtas 94 042 vienības par summu 179 937,53 LVL.

Pārskata gadā RCB struktūrvienību vajadzībām tika pārsietas 410 grāmatas.

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Pārskata gadā RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **61 207** bibliotēkas **lietotāji**, no kuriem 14 813 bibliotēkas pakalpojumus izmantot uzsāka tieši 2011.gadā.

RCB pamatrādītāji 2011.gadā:

Lietotāju kopskaits – 61 207		
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	15 289	25%
t.sk. pārējie lietotāji	45 918	75%
Apmeklējums – 971 377		
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	210 490	22%
t.sk. pārējais apmeklējums	760 887	78%
Izsniegums – 1 722 346		
t.sk. bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	299 038	17%
t. sk. pārējais izsniegums	1 423 308	83%

Bibliotekārā darba rādītāju sadalījumu pa struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.4.

Salīdzinot ar 2010.gadu, vērojama pamatrādītāju samazināšanās. Tas saistīts ar RCB reorganizāciju, krājuma pārbaudēm vairākās RCB filiālbibliotēkās, kā arī ar žurnālu izsnieguma uzskaites maiņu – izsniegumā uzskaitot nevis katra žurnāla eksemplāru, bet viena nosaukuma vienu eksemplāru par gadu.

Uzziņu un informācijas darbs

Galvenais uzziņu un informācijas darba uzdevums ir bibliotēkas lietotāju informacionālo vajadzību apmierināšana un informācijas pieejamība. Uzziņu informācijas darbs balstās uz elektronisko resursu un iespiesto informācijas avotu izmantošanu.

Visās RCB filiālbibliotēkās lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi. Pateicoties valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmas” (v/a KIS) noslēgtajiem līgumiem par interneta resursu Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantošanu publiskajās bibliotēkās bez bibliotēkas līdzdalības abonēšanas maksājumā, 2011.gadā šīs datubāzes bija pieejamas visās RCB filiālbibliotēkās. Resursa Letonika.lv popularitāte ir nemainīga. Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantošana RCB filiālbibliotēkās palielinājusies, salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu. Bez tam uzziņu darbā tika izmantota arī autorizētā datubāze Nozare.lv, LNB Analītikas datubāze, kā arī digitālā bibliotēka, dažādi interneta portāli. Visbiežāk uzziņu darbā tiek izmantotas RCB veidotās datubāzes: „RCB elektroniskais katalogs”, „Rīga latviešu daiļliteratūrā” un „Rīgas pilsētas novadpētniecība”. Lai veicinātu datubāžu izmantošanu lasītāju vidū, regulāri pieejama informācija par iespējam informācijas ieguvē bibliotēkās, kā arī notiek individuālas konsultācijas. Vairākas RCB filiālbibliotēkas organizē bibliotekārās stundas, lai iepazīstinātu skolēnus ar RCB pieejamajām datubāzēm un attīstītu skolēnos informācijas meklēšanas iemaņas.

RCB un tās filiālbibliotēkas izmantoja v/a KIS sniegto iespēju izmēģināt datubāzi HEPSEU (augstākās izglītības programmas un stipendijas Eiropas Savienībā) un Normatīvo Aktu Informācijas Sistēmu (NAIS).

Novadpētniecības datubāze

Pārskata gadā aktīvi veikts darbs ar novadpētniecības datubāzes papildināšanu. Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe apmeklējusi četras filiālbibliotēkas un sniegtas praktiskas konsultācijas novadpētniecības materiālu aprakstīšanā un datu ievadē novadpētniecības datubāzē; pārējās filiālbibliotēkās tika turpināts iepriekšējā gadā iesāktais darbs. Kopumā minētajā laika periodā ievadīts 2 780 ierakstu (2010.gadā – 1 400). Neapšaubāmi, salīdzinot novadpētniecības materiālu klāstu par dažādiem Rīgas rajoniem, vēsturiskajos Rīgas rajonos to ir vairāk un jāiegulda lielāks bibliotekāru darbs, nekā jaunajos dzīvojamajos rajonos esošajās filiālbibliotēkās. Vairākas filiālbibliotēkas darbu ar iepriekšējos gados uzkrātajiem materiāliem ir pabeigušas un šobrīd regulāri seko jaunākajiem materiāliem, kā arī tie tiek nekavējoties ievadīti datubāzē. Pārskata gadā vislielāko ierakstu skaitu datubāzē ievadījušas šādas filiālbibliotēkas: RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” (520 ieraksti), filiālbibliotēka „Pārdaugava” (274 ieraksti), Ilģuciema filiālbibliotēka (259 ieraksti), Sarkandaugavas filiālbibliotēka (222 ieraksti), Grīziņkalna filiālbibliotēka (207 ieraksti). Datubāzē ievadīti bibliogrāfiskie apraksti arī rakstiem no „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatas, 2010”.

2011.gadā RCB no izdevniecības „Mediju nams” saņēmusi dāvinājumā laikraksta „Rīgas Balss” komplektu, sākot no tā pirmā iznākšanas gada. RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe un RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” darbinieki uzsākuši darbu ar šī laikraksta izdevumiem, atlasot nozīmīgākos rakstus un veicot ierakstus novadpētniecības datubāzē. Līdz ar to šobrīd pieejama informācija par Rīgas attīstību no 1960. līdz 1962.gadam, kas nav rodama citās datubāzēs. Datubāzes ierakstam pievienotajā anotācijā uzrādīti rakstā minētie nozīmīgākie dati. Darbs tiek turpināts.

Jaunieguvumi

Lai popularizētu jaunieguvumus, tiek organizētas Jauno grāmatu dienas un jaunieguvumu izstādes, kuras papildina jauno grāmatu apskati, bibliogrāfiskie saraksti, kuros atspoguļotas filiālbibliotēkā saņemtās vai konkrētai lasītāju grupai adresētās jaunās grāmatas. Ar jaunieguvumu sarakstiem tiek iepazīstinātas arī citas mikrorajona iestādes (rajona izpilddirekcija, politiski represēto klubs, pansionāti, dienas centri, rehabilitācijas centri) un skolas. Ar jaunieguvumu sarakstiem regulāri tiek iepazīstināti sadarbības partneri. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” un „Rēzna” informāciju par jaunieguvumiem papildina PowerPoint prezentācijas.

*Jaunieguvumu prezentācija RCB filiālbibliotēkā „Rēzna”
un prezentācija bērniem RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”*

Tiek sagatavoti jauno grāmatu un tematiskie literatūras apskati, ar tiem iepazīstinot ne tikai attiecīgās filiālbibliotēkas apmeklētājus, bet arī viesojoties sadarbības iestādēs. Jaunieguvumu apskati nolasīti skolās (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Zvirbulis”), senioru klubos (RCB Mežciema, Torņakalna filiālbibliotēka, filiālbibliotēka „Zemgale”), K.Barona biedrības biedriem (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka). Ārējā apkalpošanas punkta BKUS bibliotekārs sniedz uzziņas ne tikai bērniem, bet arī medicīnas personālam un medicīnas studentiem. RCB Pieaugušo literatūras nodaļā darbojas Eiropas Savienības informācijas punkts.

Uzziņu informācijas darbā bez elektroniskajiem informācijas resursiem tiek izmantots uzziņu literatūras fonds, kā arī tematiskās laikrakstu un žurnālu klipu mapes. Jautājumā par tematiskajām klipu mapēm un to nepieciešamību bibliotekāru domas dalās. Daļa filiālbibliotēku darbinieku praksē pārbaudījuši, ka to veidošana nav lietderīga, jo lasītāji izmanto dažādus interneta resursus un datubāzes. Tie, kuri atzinuši tematisko mapju nepieciešamību, turpina papildināt jau esošās par sabiedrībā aktuāliem tematiem: „Informatīvie materiāli bezdarbniekiem”, „Dari manu pasauli drošu” u.c.

Sarakstu vai tematisku mapju formā tiek apkopota informācija ar pieprasītākajām un nozīmīgākajām tīmekļa adresēm. Šie apkopojumi ir noderīgi ātrākai informācijas atrašanai un kvalitatīvākai atlasei. RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” interneta adrešu saraksti ir kā papildinājums tematiskajām literatūras izstādēm.

Bibliogrāfija

Vairākās RCB filiālbibliotēkās sastādīti bibliogrāfiskie saraksti. Regulāri jaunieguvumu saraksti tiek pievienoti jaunumu izstādēm vai tematiskajām izstādēm, literatūras saraksti tiek veidoti pēc skolotāju vai skolēnu pieprasījuma. RCB ārējā apkalpošanas punkta BKUS bibliotekāres turpina darbu pie bibliogrāfiskā rādītāja par BKUS vēsturi. Ilggadīga bibliogrāfisko sarakstu sastādīšanas pieredze ir RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme”, 2011. gadā tās darbinieki izveidojuši tematiskos literatūras sarakstus, kas veltīti V.Rūmniekam, Ē.Kūlim, kā arī

apkopota literatūra par Ziemassvētkiem. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka papildinājusi savu novadpētniecības bibliogrāfisko sarakstu klāstu ar rādītāju „Ziedoņdārzs”. RCB Ķengaraga filiālbibliotēka pēc lasītāju pieprasījuma apkopojusi literatūru bibliogrāfiskajā sarakstā „Ģimenē aug bērns”. RCB Imantas filiālbibliotēka turpina darbu pie bibliogrāfiskā rādītāja „Cittautu ievērojamie cilvēki Latvijā”. RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka sastādījusi sarakstu „Jaunākā uzziņu literatūra par dabu”.

RCB Pieaugušo literatūras nodaļā sagatavota saturiski bagāta un apjomīga PowerPoint prezentācija „Alternatīvais teātris Latvijā”.

Sadarbības partneriem Ūmeo pilsētā Zviedrijā sagatavots literatūras saraksts, kurā apkopoti latviešu literatūras tulkojumi zviedru, angļu, vācu valodā.

SBA un RCB Repozitārija nodaļu izmantošana²

Lai nodrošinātu lietotājus ar izdevumiem, kuri nav kādā konkrētā RCB struktūrvienībā, tiek izmantots RCB vienotais krājums. Īpaša nozīme šī pakalpojuma nodrošināšanai ir RCB Repozitārijam.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda kustība 2011.gadā:

	Fizisko vienību kopskaits
Fonds 2011.gada sākumā	14 060
Ienācis 2011. gadā	11 971
Izslēgts 2011.gadā	13 549
Fonds 2012.gada sākumā	12 482

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda izmantojamības un krājuma papildināšanas rādītāji:

Izmantojuma mērķis	Skaits	Papildinājuma veids	Skaits
Literatūras izsniegumi uz laiku pēc lietotāju pieprasījuma	754	RCB struktūrvienību lieko dubletu pieņemšana	7 172
Nolietota izdevuma aizstāšanai ar identisku	2 299	RCB struktūrvienību lietotāju dāvinājumu pieņemšana	3 198
RCB struktūrvienību krājumu papildināšana (ar apstrādi KAN)	1 539	Privātpersonu dāvinājumu pieņemšana	1 416 eks., 27 personas
		Iestāžu dāvinājumi	4 eks.
		Saņemti grāmatu maiņas punktu darbības laikā	181 eks.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonda iespieddarbu dubleti piedāvāti novadu bibliotēkām, skolām un citiem sadarbības partneriem. 28 iestādes un organizācijas (turklāt daudzas – vairākkārt) kā bezmaksas dāvinājumus kopā saņēmušas 9 077 eksemplārus, no kuriem 4 371 eksemplārs nodots grāmatu maiņas punktiem. 2011.gadā RCB ar grāmatām piedalījās 7 grāmatu maiņas punktos.

2011.gada beigās RCB Repozitārija Aktīvo fondu veido 13 098 informācijas nesēji. Krājums tiek elektroniski izsniegts RCB struktūrvienībām, kā arī tas veido RCB ārējā apkalpošanas punkta BKUS krājuma kodolu. Gada laikā krājums papildināts ar 1 075 vienībām par 4516,51 LVL, bet izslēgtas 155 vienības par 656,34 LVL.

RCB Pasīvā fonda krājumā ir 9 116 informācijas nesēji. Te atrodas arī dāvinājuma kārtā saņemtais laikraksts „Rīgas Balss”. Pārskata gada laikā izsniegti 213 eksemplāri.

² SBA un RCB Repozitārija izsnieguma rādītāju sadalījumu pa RCB struktūrvienībām skat. pārskata pielikumā Nr.5.

Lai nodrošinātu lietotājus ar izdevumiem, kuri nav RCB krājumā, tiek veikta to pasūtīšana SBA kārtā. Līdz 2011.gada rudenim SBA darbu veica divi darbinieki (1,5 slodzes), bet kopš 1.oktobra – viens bibliotekārs. RCB SBA nodaļa kopš augusta atrodas telpās Brīvības ielā 49/53, 2.stāvā.

2011.gadā saņemti 739 pieprasījumi, no kuriem izpildīti 681.

Sociāli mazaizsargāto grupu bibliotekārā apkalpošana

RCB filiālbibliotēku sekmīga sadarbība ar Rīgas sociālajiem dienestiem, aprūpes iestādēm ļauj nodrošināt bibliotekāro pakalpojumu pieejamību maznodrošinātajām iedzīvotāju grupām. Informācija par RCB pakalpojumu pieejamību, pasākumiem tika izplatīta dienas centros, rehabilitācijas iestādēs, patversmēs, rajonu sociālajās nodaļās, kā arī RCB filiālbibliotēkās bija izvietoti šo iestāžu informatīvie materiāli (RCB Jaunciema, Pļavnieku, Čiekurkalna, Sarkandaugavas, Ķengaraga filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Pārdaugava", "Rēzna", "Strazds"). Atsevišķas RCB filiālbibliotēkas (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Rēzna") cilvēkiem, kuriem nepieciešams atbalsts un palīdzība, regulāri organizēja pasākumus: grāmatu apskati un bibliotekārais apkalpošanas darbs sociālajās mājās vienu līdz divas reizes mēnesī, sociālo māju iemītnieku radošās izstādes, interesentu piedalīšanās pasākumos. Par Rīgas Sociālās aprūpes centra "Mežciems" iemītnieku nodrošināšanu ar lasāmvielu rūpējas RCB filiālbibliotēkas "Strazds" bibliotekāri. Gada laikā 28 personām izsniegti gandrīz 700 izdevumi, regulāri tika organizēti jaunieguvumu apskati.

Sociālo iestāžu iemītnieki īpaši tika aicināti piedalīties RCB rīkotajos tematiskajos pasākumos: Ziemassvētku ieskandināšana (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka), pozitīvās psiholoģijas praktiskās nodarbības (RCB filiālbibliotēka "Pārdaugava") u.c.

Gados vecāku cilvēku pieprasīts bibliotēkas pakalpojums pēdējos gados – datora pamata prasmju apmācības (biroja programmas, internets, e-pasts, i-banka, RCB datubāzes u.c.). Individuālas konsultācijas bibliotekāri sniedza visās RCB filiālbibliotēkās, tika organizētas arī grupu apmācības senioriem "50+": 79 nodarbības 375 dalībniekiem RCB filiālbibliotēkā "Pārdaugava", apmācības 2-3 nodarbībās 150 dalībniekiem un 3-4 nodarbībās 92 dalībniekiem RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme", 40 nodarbības 200 dalībniekiem RCB Pieaugušo literatūras nodaļā, konsultāciju stundas sestdienās RCB filiālbibliotēkā "Rēzna" u.c. Gados vecākiem bibliotēku apmeklētājiem nozīmīgs ir bibliotekāra atbalsts un palīdzība ne tikai literatūras izvēlē, bet arī meklējot atbildes sadzīvīsku jautājumu risināšanā (RCB filiālbibliotēka "Strazds"). Īpašu gādību gados vecākiem lasītājiem pauduši RCB Juglas filiālbibliotēkas bibliotekāri – telefoniska saruna ar lasītāju, lai apvaicātos par veselību, pastāstītu par bibliotēkas aktualitātēm, sveiktu vārda un dzimšanas dienā, bet tie, kuri ir reģistrējušies www.draugiem.lv, tika iepriecināti ar vēstulītēm un fotogrāfijām par bibliotēkas pasākumiem. Vecākās paaudzes lasītāji bija gaidīti viesi lasītāju interešu klubu pasākumos.

"Cepuru balle" RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā un datorprasmju apgūšanas nodarbība RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme"

Bezdarbnieku skaits 2011.gadā nav mazinājies. Ņemot vērā to, ka šīs grupas lietotāju pieprasījumi saistās ar darba meklējumiem, visās RCB filiālbibliotēkās bibliotekāri sniedza konsultācijas un veica apmācības par darba meklēšanas iespējām internetā. Par RCB filiālbibliotēku pakalpojumiem tika informēti sociālie darbinieki - RD Labklājības departamenta rīkotā semināra dalībnieki. Semināra laikā izplatīšanai tika nodoti RCB informatīvie materiāli: buklets "Bezdarbs≠bezdarbība", tematiskais saraksts "Darba meklētājiem", kas sagatavots RCB Jaunciema filiālbibliotēkā, RCB filiālbibliotēku adresu saraksts.

Cilvēki bez noteiktas dzīvesvietas (bezpajumtnieki) ir visu RCB filiālbibliotēku bieži apmeklētāji, parasti viņi ilgstoši uzturas bibliotēkās, šķirstot jaunākos preses izdevumus. Bezpajumtnieku bibliotēkā apkalpošana tiek nodrošināta RCB ārējā apkalpošanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem (Katoļu ielā 57), kur darbu veic RCB filiālbibliotēkas "Rēzna" bibliotekāri. Centra apmeklētājiem pieejami gan jaunākie periodiskie izdevumi un auditoriju saistošs grāmatu klāsts, gan datoru pakalpojumi. Reizi nedēļā interesentiem iespējama līdzdalība latviešu valodas un datora pamata prasmju apgūšanas nodarbībās, kā arī tematiskajos pasākumos (tikšanās ar austrumu cīņu meistarū, dziedniekiem, LU Fizikas un matemātikas fakultātes kora "Aura" un jauniešu centra "Laimīte" dziedātāju priekšnesumi, Jāņu ielīgošanas svētki, Pavasara saulgriežu atzīmēšana u.c.).

Bibliotēkas pieejamība un lietošanas aprikojums personām ar īpašām vajadzībām

RCB mērķtiecīgā virzība pieejamības nodrošināšanai ikvienai personai atklājas pasākumu kopumā, kas veikti pēdējo gadu laikā: visas renovētās, remontētās RCB filiālbibliotēku telpas un aprīkojums ir atbilstošs vides pieejamības standartiem; visās filiālbibliotēkās ir izveidoti speciāli tematiski plaukti - "Ābolu plaukti" (informācija un izdevumi par sociālajām iestādēm, aprūpi, rehabilitāciju, izdevumi vieglajā valodā u.c.); informācija par RCB vides pieejamību un speciālo bibliotekāro pakalpojumu veidiem ievietota bibliotēkas tīmekļa vietnes sadaļā "Pieejamība visiem". Cilvēkiem ar redzes problēmām visās RCB filiālbibliotēkās ir pieejamas tekstu palielinošās lupas, iegūstama informācija par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu. Personām ar kustību traucējumiem parasti bibliotēkas izdevumu apmaiņu (nodošanu/saņemšanu) veic atsaucīgi sociālie darbinieki, radnieki, kaimiņi, draugi, paziņas, bet bibliotekāri atlasa interesējošo grāmatu kopas, iesaka iepazīties ar jaunākajiem izdevumiem un dokumentiem no "Ābolu plaukta". Vairākās RCB filiālbibliotēkās sniegts individuāls atbalsts: izdevumu izsniegšana dzīvesvietā (RCB Daugavas, Juglas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Strazds"), gādāts par pakalpojumu pieejamību ēkas 1.stāvā (RCB Ilģuciema filiālbibliotēka un

RCB filiālbibliotēka "Pārdaugava"), izvietota informācija par bibliotēkas pakalpojumiem ģimenes ārsta praksē (RCB Jaunciema filiālbibliotēka). 2011.gadā paplašinājies RCB filiālbibliotēku sadarbības partneru – invalīdu biedrību – loks. To biedriem tika organizēti pasākumi (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), eksponētas darbu izstādes (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka), sniegtas konsultācijas un praktiska palīdzība biedrības grāmatu krājuma sakārtošanā (RCB Pieaugušo literatūras nodaļa). Par RCB pakalpojumiem personām ar īpašām vajadzībām tika stāstīts RD Labklājības departamenta invalīdu biedrību (pārstāvētas 24 organizācijas) kopsapulcē.

Interesešu grupu darbs

2011.gadā palielinājies to RCB filiālbibliotēku skaits, kas piedāvāja lasītājiem aktīvu līdzdalību interesešu grupu pasākumos:

- senioru klubi: "Saulīte" (9 kluba sēdes, 6 pasākumi) RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā; "DLG jeb Dāmas Labākajos gados" (6 pasākumi) RCB Torņakalna filiālbibliotēkā; "Lasītprieks" (9 tikšanās) RCB filiālbibliotēkā "Zemgale";
- praktisko iemaņu apguves klubiņi: "Prasmīgās rokas" (reizi mēnesī) RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā; "Lietišķo sieviešu klubs" (dažādu profesiju pārstāvji rāda savas prasmes citiem, pārrunas, meistarklases, lietišķi padomi) RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā;
- interesešu klubi: "Juglas aicinājums" (reizi mēnesī tematiskas pēcpusdienas un tikšanās ar interesantiem cilvēkiem) RCB Juglas filiālbibliotēkā; "Saulspuķe" ("Līgavu balle", tikšanās ar Saeimas deputāti I.Rībenu u.c.) RCB Torņakalna filiālbibliotēkā; "Šaha klubiņš" (12 nodarbības) RCB Bolderājas filiālbibliotēkā (par interesešu klubiem skat. arī pārskata sadaļā „Novadpētniecības darbs”).

Darbs ar bērniem un jauniešiem

(Vairāk skat. „Rīgas Centrālās bibliotēkas darba ar bērniem un jauniešiem 2011.gada pārskats”)

RCB bērni un jaunieši ir viena no prioritārajām lasītāju grupām. RCB un 26 tās filiālbibliotēkās, un ārējā apkalpošanas punktā BKUS kopā ir 22 atsevišķas bērnu nodaļas un papildus tām - 4 atsevišķas telpas mazuļiem, 2 pusaudžiem un 3 spēlēm un rotaļām, bet tajās RCB filiālēs, kurās ir nelielas telpas, ir izdalītas bērnu zonas.

RCB Imantas filiālbibliotēkas bērnu nodaļa

RCB Biķernieku filiālbibliotēkas bērnu zona

RCB Jaunciema filiālbibliotēkas bērnu nodaļa

Darbā ar bērniem un jauniešiem 2011.gadā RCB īpaši tika akcentēta lasītprieka un radošuma veicināšana: RCB filiālbibliotēku līdzdalība Latvijas un starptautiskajās lasīšanas veicināšanas programmās, pasākumi RCB programmā "Ideju fabrika grāmatā", kuros bērni tika mudināti iepazīt aizraujošo un interesanto grāmatu pasauli.

Vairāk nekā iepriekš tika veidoti pasākumi neorganizētām auditorijām, t.i., nevis klašu vai bērnu grupām, bet visiem interesentiem. Bibliotekāri ar aktivitātēm centās apliecināt bērniem, ka bibliotēkā ir interesanti arī ikdienā. Palielinājās regulāro (t.i., ar noteiktu periodiskumu - reizi nedēļā, mēnesī utt.) aktivitāšu skaits. Līdzīgi kā iepriekš tika akcentēts darbs ar skolēniem vasaras brīvlaika mēnešos.

Uzteicams ir vairāku RCB filiālbibliotēku paveiktais, strādājot ar bērniem un jauniešiem, bet īpaša atzinība pienākas bibliotekāriem no RCB Bērnu literatūras nodaļas, RCB Čiekurkalna, Daugavas, Jaunciema, Ķengaraga, Mežciema, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēkas un filiālbibliotēkas "Vidzeme", "Zvirbulis", "Zemgale". Par augsti profesionālu, aizrautīgu un pašizliedzīgu darbu ar bērniem un jauniešiem Voldemāra Caunes balvas saņemšanai tika izvirzītas RCB filiālbibliotēkas "Vidzeme" Bērnu nodaļas galvenās bibliotekāres Daiga Trakina un Madara Briede.

RCB un tās 26 filiālbibliotēkas no 126 Rīgas vispārīgglītojošām skolām pārskata gadā cieši sadarbojās ar 80. Galvenā sadarbības forma ir ekskursijas uz tuvāko bibliotēku un dažādi tobrīd aktuāli tematiski pasākumi.

Statistisko rādītāju dinamika ir dažāda. Vērojams, ka no kopējā RCB lasītāju skaita vidēji 20-30 % ir bērni un jaunieši. Raksturīgi, ka tajās RCB filiālbibliotēkās, kuras ir strādājušas ierastā režīmā, nedaudz palielinājies bērnu līdz 18 gadiem skaits, tomēr kopumā vērojams būtisks apmeklējumu un dokumentu izsniegumu skaita samazinājums. Aplūkojot bērnu vecuma grupas – pirmsskolas vecums, 1.-4.klašu, 5.-8.klašu, 9.-12. klašu skolēni –, vērojama procentuāli vienlīdzīga skolēnu aktivitāte, kas varētu norādīt, ka netiek zaudēta interese par bibliotēku, bērnam pieaugot. Joprojām neliels ir pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kaut gan mazuļi ir bieži viesi bibliotēkās. Tas skaidrojams ar to, ka pārsvarā vecāki izdevumus noformē uz sava vārda.

Bērnu un jauniešu literatūras krājuma veidošanai un papildināšanai 2011.gadā iepirkti visi Latvijas lielāko izdevniecību piedāvātie izdevumi bērniem un jauniešiem latviešu valodā, t.sk. visi lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu žūrija" kolekcijas izdevumi, abonēti 42 periodiskie izdevumi (nosaukumi), no kuriem latviešu, vācu un angļu valodā ir 23 (t.i., vidēji 3-6 izdevumi katrā RCB filiālbibliotēkā), bet krievu valodā - 19 (t.i., vidēji 1-3 izdevumi katrā filiālbibliotēkā), veikts lielāks iepirkums CD un DVD ar pasakām, piedzīvojumu, animācijas filmām.

Strādājot ar bērnu literatūras krājumu, 2011.gadā būtiski tika samazināts bērnu lasītavas (t.i., līdzņemšanai neizsniedzamo) izdevumu skaits. Pievienojot šos izdevumus vienotam kārtojumam, veikta to marķēšana un daļā RCB filiālbibliotēku – arī plaukta indeksa maiņa elektroniskajā katalogā.

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana

RCB krājumu, Latvijas publisko bibliotēku elektroniskos katalogus, autorizētās datubāzes, interneta resursus u.c. skolēni un studenti visvairāk izmanto informācijas iegūšanai. Taču nereti skolēnu prasmes iegūt, atlasīt un novērtēt informāciju ir nepietiekamas, tāpēc RCB filiālbibliotēkās bija veidotas **bibliotekārās stundas**. Mazākiem bērniem tika stāstīts par grāmatu daudzveidību, par izdevumu kārtojumu bibliotēkā, ievērojot alfabētu, un par to, ka grāmatas ir jāsaudzē (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Sarkandaugavas, Pļavnieku filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Pārdaugava", "Zvirbulis"). Skolēni uzzināja, cik interesanta un nozīmīga ir uzziņu literatūra, iepazīna bibliotekāra profesiju un bibliotēku vēstures aizraujošās lappuses, kam nereti sekoja arī praktiski veicami uzdevumi: viktorīnas, komandu sacensības, grāmatzīmju veidošana u.c. (RCB Grīziņkalna, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Rēzna"). Uzteicama ir RCB

Sarkandaugavas filiālbibliotēkas pieredze, kurā izstrādāts bibliotekāro stundu piedāvājums un izveidota PowerPoint prezentācija skolēniem par dažādiem bibliotekāro stundu programmas tematiem.

Populāras bija praktisko zināšanu un iemaņu apguves stundas: "Kā tu orientējies interneta portālos un vietnēs?" (RCB filiālbibliotēka "Rēzna"), "Wikipēdijai - 10", "Ģeogrāfiskās kartes bērniem" (RCB Daugavas filiālbibliotēka), "Bibliotēkas virtuālās iespējas: meklē un atrodi datubāzē Letonika.lv" (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka) u.c.

Tikai dažās RCB filiālbibliotēkās 2011.gadā turpināta **tematisko mapju** veidošana. Pieprasītas bijušas novadpētniecības un par populāriem tematiem veidotās mapes (RCB Pļavnieku, Jaunciema filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Strazds", "Pūce"). Lai iepazīstinātu bērnus ar jaunieguvumiem, veidotas PowerPoint prezentācijas (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), sastādīti jaunieguvumu saraksti (RCB Čiekurkalna, Jaunciema filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Zemgale"), organizēti jaunieguvumu apskati (RCB Sarkandaugavas, Ilģuciema, Ķengaraga filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Zemgale", "Zvirbulis").

Starpbrīdis skolā kopā ar RCB Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāru

E-prasmju nedēļa RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā

Pasākumi bērniem un jauniešiem

2011.gadā RCB bibliotekāri aktīvi līdzdarbojās dažādās starptautiskās, nacionālās un RCB lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, ne tikai organizējot un novadot pasākumus savās filiālbibliotēkās, bet arī kopā ar lasītāju – interesentu grupām – apmeklējot lielākos bērnu literatūras popularizēšanas pasākumus Rīgas pilsētā. Tradicionāli LNB lasīšanas veicināšanas programmā "**Bērnu žūrija**" tika iesaistītas visas RCB filiālbibliotēkas – pieteikumu līdzdalībai programmā aizpildīja 19 RCB filiālbibliotēkas un RCB ārējais apkalpošanas punkts "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS, citas filiālbibliotēkas programmā iesaistījās netieši, nodrošinot pakalpojumu – pieejamību "Bērnu žūrijas" grāmatām (kopā saņemtas vairāk nekā 400 bērnu anketas). "**Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa**" 2011.gadā piedalījās 11 RCB filiālbibliotēkas. "Rīta stundas" lasījumi (pasākumi bērniem) pulcēja gandrīz 200 bērnus. Atbilstoši gada tematam "Humors Ziemeļos" grāmatu fragmentu skaļos lasījumus papildināja joki, spēles, krustvārdu mīklu par Ziemeļvalstīm minēšana, notika anekdošu turnīri, tika sacerēti smieklīgi stāsti. UNESCO lasīšanas veicināšanas programmas "**Stāstu bibliotēka**" ietvaros RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā notika pasākumi mazākajiem lasītājiem, piemēram, aplūkojot Dubultu bērnu bibliotēkas vadītājas I.Radziņas darinātās lelles, tapa pasakas un stāsti par to piedzīvojumiem.

Jau vairākus gadus tiek veidotas **RCB lasīšanas veicināšanas akcijas un programmas**. 2011.gadā tā bija RCB radošo aktivitāšu programma "Ideju fabrika grāmatā". Trīs vasaras mēnešus 21 RCB filiālbibliotēkā vienu līdz

trīs reizes nedēļā, bet dažās filiālbibliotēkās - katru darba dienu, bērni tika rosināti līdzdarboties dažādās aktivitātēs. Nodarbību pamatā bija grāmatu lasīšana un, gūstot iedvesmu no tām, radošu darbu veidošana visdažādākajās tehnikās.

RCB akcija "TOP 5" tika veidota, lai bērnus rosinātu iesaistīties grāmatu vērtēšanā bērnu mājaslapā. Akcijā filiālbibliotēku (RCB Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēka) lasītāji noteica labākās grāmatas, lai tās tiktu ieteiktas lasīšanai citiem RCB mājaslapā. Pārējās filiālbibliotēkas varēja iesaistīties, veidojot šo grāmatu izstādes (RCB Jaunciema, Pļavnieku filiālbibliotēka u.c.).

Izvērtējot bērniem un jauniešiem paredzēto pasākumu skaitu RCB filiālbibliotēkās, jāsecina, ka tas ir bijis ļoti intensīvs – no kopumā RCB organizētajiem 1 564 pasākumiem 1 011 (65%) bija pasākumi bērniem. Veidojot pasākumus, bibliotekāri bijuši radoši - izmantotas visdažādākās formas un metodes, bet populārākās: radošās darbnīcas (RCB ārējais apkalpošanas punkts "Saulaino dienu bibliotēka" BKUS, RCB Jaunciema, Ķengaraga, Pļavnieku filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Vidzeme", "Zvirbulis"), akcijas (RCB Jaunciema filiālbibliotēka un RCB Bērnu literatūras nodaļa), viktorīnas (RCB Pļavnieku, Jaunciema filiālbibliotēka), tematiskās viktorīnas "Viss par un ap kaķiem" (RCB Jaunciema filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Zvirbulis"), krustvārdu mīklas (RCB Ilģuciema, Jaunciema, Pļavnieku filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), bērnu radošo darbu izstādes (RCB Jaunciema, Pļavnieku filiālbibliotēka), koncerti (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka, RCB Bērnu literatūras nodaļa).

Tomēr jāsecina, ka sadarbība ar skolēniem dažādu ekskursiju un nodarbību organizēšanai un vadīšanai noris līdz 7.klasei, kas būtu skaidrojams ar šī vecuma auditorijas atvērtību dažādām aktivitātēm.

Regulāras attīstošas un izglītojošas nodarbības **mazuļiem** organizējušas gandrīz visas RCB filiālbibliotēkas, pārsvarā tās bijušas tematiskas nodarbības sadarbībā ar pirmsskolas mācību iestādēm.

Pasākums RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā

Mazuļi RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā

Mazuļu grupiņas labprāt devās ekskursijās uz bibliotēku, kur iepazīna aizraujošo grāmatu pasauli (RCB Daugavas, Sarkandaugavas, Ķengaraga, Grīziņkalna filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Rēzna"), bet pie tiem bērnu dārzu bērniem, kuri nevar atnākt uz bibliotēku, devās paši bibliotekāri (RCB Jaunciema, Imantas, Čiekurkalna filiālbibliotēka). Strādājot ar pirmsskolas vecuma bērniem, arvien populārāki kļuvuši priekšā lasīšanas pasākumi, kas tika papildināti ar viktorīnām, radošām aktivitātēm, ludziņu iestudēšanu, pasaku spēlēm (RCB Imantas, Jaunciema, Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka).

Jaunākā skolas vecuma bērni ir aktīvi bibliotēku apmeklētāji un viņiem 2011.gadā RCB organizēts vislielākais pasākumu skaits. Pēc mācībām skolā bērni arvien labprātāk pavada laiku bibliotēkās rotaļājoties,

spēlējoties, tiekoties ar draugiem. Ilgstoši uzturas bibliotēkās bez vecāku uzraudzības atstātie bērni (pārsvarā no nelabvēlīgas vides), viņu skaits pēdējo gadu laikā ievērojami palielinājies. Pieaug bibliotekāra individuālā darba ar bērnu nozīme. Organizējot pasākumus jaunākā skolas vecuma bērniem, 2011.gadā populārākās bija klašu ekskursijas uz bibliotēku un tematiski pasākumi: mājdzīvnieki (RCB Bišumuižas, Mežciema, Sarkandaugavas filiālbibliotēka), droša vide bērniem un drošība internetā (RCB filiālbibliotēkas "Vidzeme", "Zvirbulis", "Strazds"), latviešu gadskārtā un godi (RCB Bolderājas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēkas "Rēzna", "Pūce").

Vidējā skolas vecuma bērni (pusaudži), apmeklējot bibliotēku, nereti priekšroku dod datoru izmantošanai, bet literatūru parasti iepazīst mācību programmas ietvaros. Lai bibliotēkā veidotu pusaudžiem saistošu vidi un tā veicinātu grāmatu iepazīšanu, iekārtotas telpas RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Pārdaugava", bet atsevišķās RCB filiālbibliotēku pieaugušo nodaļās ir izveidotas zonas pusaudžiem (RCB Juglas filiālbibliotēkā un RCB filiālbibliotēkā "Strazds", "Vidzeme"). Atklājot krājuma "bagātības", regulāri tika veidotas tematiskas izstādes par pusaudžiem populāriem tematiem, bet pasākumu novadīšanā arvien vairāk tika iesaistīti paši pusaudži (RCB Ķengaraga, Sarkandaugavas, Mežciema filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Strazds"). Sadarbībā ar skolām populāri bija novadpētniecības pasākumi: ekskursijas apkāmes skolu skolēniem, prezentācijas interesentiem un klašu kolektīviem (RCB Bolderājas, Daugavas, Ķengaraga, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Rēzna", "Zvirbulis").

2011.gadā rīkotajos pasākumos tika aicināti piedalīties visi interesenti: ekskursijas Rīgā un Latvijā (RCB Sarkandaugavas, Bolderājas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēkas "Rēzna", "Strazds"), tikšanās ar rakstniekiem un interesantām personām (RCB Ķengaraga, Pļavnieku, Sarkandaugavas filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Rēzna", "Zvirbulis"); pasākumi meitenēm (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka un RCB Bērnu literatūras nodaļa), vides pulciņu regulārās nodarbības interesentiem (RCB Iļģuciema filiālbibliotēka), šaha turnīri (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), "Talantu fabrika" (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), droša interneta dienas (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), maskots jampadracis "Raganu dancis spoku pilī" (RCB filiālbibliotēka "Zvirbulis") u.c.

Droša interneta stunda RCB filiālbibliotēkā "Zemgale"

Kopīgs pasākums RCB Ķengaraga, Pļavnieku filiālbibliotēkas un RCB "Rēzna" filiālbibliotēkas lasītājiem

Organizējot pasākumus **vecāko klašu skolēniem (jauniešiem)**, īpaši svarīgas ir bibliotekāra zināšanas un prasme tematu atklāt interesanti, nozīmīga ir arī uzdrīkstēšanās stāties tik prasīgas auditorijas priekšā. Dažu

RCB filiālbibliotēku bibliotekāriem tas izdevies teicami: literārās stundas (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Rēzna"), radoši projekti (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Ķengaraga filiālbibliotēka), tikšanās ar interesantām personām (RCB filiālbibliotēkā "Kurzeme", "Zemgale"), un atsevišķi tematiskie pasākumi.

Ģimenes iesaistīšana lasīšanas veicināšanā ir ļoti nozīmīga, tāpēc RCB bērnu mājaslapas sadaļā "Info vecākiem" ir ievietota informācija un materiāli par lasīšanas nozīmību un populārākajiem bērnu literatūras izdevumiem. Par šiem tematiem RCB bibliotekāri arī stāstīja, piedaloties vecāku sapulcēs bērnudārzos un skolās, tika izplatīti publicitātes materiāli – plakāti, bukleti. Vairākās RCB filiālbibliotēkās bērnu nodaļās izveidots tematisks plaukts vecākiem, kur novietota literatūra par bērnu attīstību, audzināšanu, brīvā laika pavadīšanas veidiem utt. (RCB Imantas filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka "Pārdaugava" u.c.), bet pieaugušo nodaļās tika izvietota informācija par bērnu krājumu un aktuālajiem pasākumiem. Atsevišķās RCB filiālbibliotēkās (RCB Sarkandaugavas, Ķengaraga filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Vidzeme") jau tradicionāli ir pasākumi, uz kuriem tiek aicināta ģimene, ne tikai mazuļi kopā ar vecākiem, bet arī pusaudži ar vecmāmiņām, vectētiņiem.

Ģimenes svin Ziemassvētkus RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā

Kopīga grāmatu lasīšana bibliotēkā

Bērniem ar īpašām vajadzībām 2011.gadā organizēti pasākumi, sadarbojoties ar specializētajām mācību iestādēm (skolām), dienas centriem. Dienas aprūpes centra jauniešiem ar garīgās uztveres traucējumiem pasākumus – tematiskas tikšanās, grāmatu apskatus, dzejas pēcpusdienas, krāsaino smilšu darbnīca, tikšanās ar ceļu policijas pārstāvjiem u.c. – organizēja gan RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas, gan filiālbibliotēkas "Rēzna" bibliotekāri. Speciālās skolas bērniem notika pasākumi RCB Sarkandaugavas un Daugavas filiālbibliotēkā, organizējot tematiskus pasākumus, radošas aktivitātes (krāsošana, līmēšana, origami), tautas dziesmas un rotaļas, svētku koncertu, teatralizētu uzvedumu ar uzdevumiem skatītājiem. Bet grāmatu nomaiņu reizi 2 nedēļās bērniem ar kustību traucējumiem rehabilitācijas centrā "Mēs esam līdzās" organizēja RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkas bibliotekāri. Atsevišķus pasākumus – radošo darbu izstādes, tematiskas tikšanās, ekskursijas uz bibliotēku – speciālo mācību iestāžu bērniem organizējuši arī RCB Juglas, Torņakalna filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēkas "Zvirbulis", "Vidzeme", "Strazds" bibliotekāri.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums

Darbs BIS ALISE

Uzsākot 2011.gadu, darbs BIS ALISE tika veikts 4.2.0.13 versijā, taču gada laikā tika pāriets uz jaunāku versiju – 4.2.0.14.

BIS ALISE moduļu izmantošana RCB:

tie izmantoti	plānotais
Komplektēšana, Kataloģizācija, Z39.50 klients, Lokālais OPAC, Svītrkodu druka, Administrācija, Lasītāju reģistrācija, Izdevumu izsniegšana/saņemšana, Pasūtījumu un rezervāciju apstrāde, Lasītāju apkalpošana nesaistes (offline režīmā), Rezervēšana, Inventarizācija, Z39.50 serveris	Pāriet uz jaunāku versiju BIS ALISE 4.5

Izmantojot BIS ALISE, 2011.gadā RCB tika turpināta lasītāju reģistrācija, visās RCB nodaļās un filiālbibliotēkās lasītāju apkalpošanas darbs ir automatizēts.

Gada laikā tika turpināts darbs pie RCB lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes. Par pamanītajām kļūdām tika norādīts to RCB struktūrvienību atbildīgajiem darbiniekiem, kuras tās pieļāvuši.

Pārskata gada sākumā RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Vilka izstrādāja „Metodisku vēstuli par krājuma inventarizācijas veikšanu sistēmā ALISE”, kas kopā ar instrukciju tika pielietota krājuma pārbaudēs. Krājuma pārbaudē laikā tika sniegta konsultatīva un praktiska palīdzība. Gada laikā automatizētas krājumu inventarizācijas tika veiktas RCB Pieaugušo literatūras nodaļā, Bērnu literatūras nodaļā un sešās filiālbibliotēkās: RCB Jaunciema, Grīziņkalna, Bišumuižas, Imantas filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Zemgale” un „Strazds”. Nodrošinot tehniskas iespējas un bibliotekāru mācības, pēc krājuma pārbaudes šo bibliotēku lietotāji var attālināti rezervēt krājumā esošos dokumentus un pagarināt informācijas resursu lietošanas termiņu.

Gada nogalē tika uzsākts darbs pie pārejas uz vēl jaunāku BIS ALISE versiju.

RCB tīmekļa vietne un datubāzes

RCB tīmekļa vietnē tika iestrādāts „Microsoft Translator” pakalpojums, kas ļauj izmantot automātiskā tulkošana iespējas jebkurai RCB lapai. Sistēma turklāt ļauj korigēt tulkojuma rezultātu un atcerēties izmaiņas. Šāds rīks uzlabo lapas pieejamību cilvēkiem, kuri latviešu valodu nesaprot, tanī pat laikā, neatņem tik daudz resursu, cik izmaksātu profesionāla tulka nolīgšana (par RCB tīmekļa vietni skat. arī pārskata sadaļā „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

2011.gada sākumā tika izveidota lasītāju reģistrācijas datubāze publisko datoru izmantojuma uzskaitē. Tā ne tikai ļauj saglabāt informāciju par lietotājiem daudz ilgāk nekā pieraksti vai izdrukas, bet arī vāc datoru lietošanas statistiku, kura ir pieejama katru mēnesi kā Microsoft Excel fails vai izdrukas veidā. Ņemot vērā iespējamus tīklu traucējumus, datubāzē tika iestrādāta pierakstu izdrukas funkcija.

Tīkla optimizācija un remonts RCB struktūrvienībās

2011.gadā tika atvērta RCB Biķernieku filiālbibliotēka, tika izremontēta RCB Jaunciema un Imantas filiālbibliotēka. Visos trijos gadījumos bija nepieciešams arī RCB Automatizācijas nodaļas atbalsts. Īpaši liels

darbs ieguldīts RCB Imantas filiālbibliotēkā, ņemot vērā, ka bibliotēkas 1.stāvā darbojas izsniegšanas punkts, kas bija jānodrošina ar interneta pieslēgumu, neskatoties uz namā veiktajiem remontdarbiem.

Slēdzot uz kapitālremontu Ziemeļblāzmas kultūras centru, bija nepieciešams pārcelt RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēku uz remonta laiku. Pašlaik šī struktūrvienība atrodas telpās Baltāsbaznīcas ielā un visas telekomunikācijas un datortīkli darbojas štata režīmā.

Gada otrajā pusē tika veikti remontdarbi papildus 2.stāvā piešķirtajās telpās Brīvības ielā 49/53, kuru laikā datortīklu sagatavošanā piedalījās arī RCB Automatizācijas nodaļa.

Sadarbībā ar RD ITC RCB struktūrvienībās:

- Graudu ielā 59 (RCB filiālbibliotēka „Zemgale”, RCB Bibliotēku dienests, RCB KAN, RCB Automatizācijas nodaļa, RCB Sabiedrisko attiecību nodaļa, RCB darba aizsardzības galvenais speciālists) veikta interneta pieslēguma ātruma palielināšana līdz 3Mb/s, kā arī veikta daļēja IP telefonijas ieviešana, maršrutētāja nomaiņa pret tādu, kam lielāka veikspēja;
- RCB Imantas filiālbibliotēkā veikta pāreja uz IP telefoniju, kā arī modernizēts un paplašināts iekšējais vājstrāvas tīkls;
- RCB (Brīvības ielā 49/53) jaunizveidotajā RCB Mākslas un mūzikas nodaļā veikta vājstrāvas tīkla renovācija, pāriets uz IP telefoniju; RCB Pieaugušo literatūras nodaļā uzstādīts jauns maršrutētājs, kas nākotnē ļaus pilnībā pāriet uz IP telefoniju 6. un 7. stāvā, kā arī palielināt tā veikspēju; RCB Bērnu literatūras nodaļā paplašināts esošais vājstrāvas tīkls;
- ierīkoti jauni vājstrāvas tīkli RCB Biķernieku filiālbibliotēkā un RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēkā (uz Ziemeļblāzmas kompleksa rekonstrukcijas laiku Baltāsbaznīcas ielā 52);
- nozagtās datortehnikas vietā nodrošināta līdzvērtīga tehnika;
- darba aizsardzības galvenajam speciālistam (jaunizveidota amata vienība) piešķirts datorkomplekts;
- piešķirti divi mobilie tālruņi ar SIM kartēm.

Datortehnika un tās novērtējums

Kā jau tika minēts pārskatā par 2010.gadu, - datortehnika noveco gan morāli, gan fiziski. Nolietojums ir kļuvis tik liels, ka 2011.gada nogalē, sadarbībā ar v/a KIS veicot datortehnikas, saņemtas bezatlīdzības lietošanā 2005.gadā, salīdzināšanu faktiskā stāvokļa noteikšanai, tika secināts, ka no 179 datorkomplektiem 13 datorkomplekti un 6 monitori nav darba kārtībā un tiem nepieciešami līdzekļi remontam. Īpaši bieži nolietojas 2005.gadā no v/a KIS saņemto datoru monitori. Tiem ir problēmas ar barošanas bloku elementiem – kondensatoriem, kuri iziet no ierindas.

Problēmas ir arī ar 2008.gadā projekta 3td saņemtajām multifunkcionālajām iekārtām Samsung CLS-2160N, kuras nav paredzētas tik intensīvai ekspluatācijai. No 42 multifunkcionālajām iekārtām Samsung CLS-2160N 17 nav darba kārtībā un gaida remontu.

2008.gadā projektā 3td saņemtie datori pagaidām strādā, taču arī tiem sāk parādīties pirmās nolietojuma pazīmes.

Diemžēl ir bijuši arī vandālisma gadījumi, kad tika sabojāti datoru priekšējie paneļi un veiktais remonts tomēr nespēja pilnībā datoriem nodrošināt to sākotnējo izskatu.

Novadpētniecības darbs

RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbs pārskata gadā veikts atbilstoši RCB Bibliotēku dienesta izstrādātajai metodikai „Bibliotēku novadpētniecības darba galvenie virzieni un metodika: ieteikumi Rīgas Centrālajai bibliotēkai,” kas publicēta „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmātā, 2009”.

2011.gadā nozīmīga vieta bibliotēku novadpētniecības darbā ierādīta **bibliotēku vēsturei**. Pārskata gadā RCB atzīmēja 105.jubileju, RCB Jaunciema filiālbibliotēka – 65., RCB Bišumuižas filiālbibliotēka – 50.gadadienu.

RCB 105.gadadienam veltītajā starptautiskajā konferencē piedalījās arī bijušie RCB un filiālbibliotēku darbinieki. Sadarbībā ar fotogrāfu Valteru Poļakovu tapis **fotoalbums „Viena diena bibliotēkas dzīvē”**, kas ir nozīmīgs bibliotēku vēstures dokuments. Pirmo reizi 105 gadu ilgajā bibliotēkas vēsturē tai ir savs foto albums! Gada garumā tika fotografēti lasītāji, bibliotekāri, veidotas pasākumu reportāžas, organizētas foto sesijas bibliotēkās. Bibliotekāri izrādīja ieinteresētību un sniedza atbalstu albuma izveidē. Tā RCB Juglas filiālbibliotēka aicināja savus novadniekus, bibliotēkas lasītājus, sabiedrībā pazīstamus cilvēkus - rakstnieci Ingu Ābeli, dzejnieci Solveigu Elsbergu un dzejnieku Valdi Rūju, aktrisi Daigu Gaismiņu, gleznotāju un mākslas vēsturnieku Jurgī Skulmi - uz fotosesiju filiālbibliotēkā.

Valtera Poļakova fotogrāfijas, kas netika iekļautas fotoalbumā, pieejamas bibliotēku novadpētniecības krājumos.

Publicēšanai sagatavota „**Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2011**”, kas ir devītais bibliotēku vēstures „nogrieznis” gada garumā. Tajā tiek turpināta 2010.gadā iesāktā sadaļa „RCB atmiņu grāmatas lappuses”, kurā apkopotas dažādos gados uzrakstītās un pierakstītās deviņu RCB esošo un bijušo darbinieku atmiņas. Bibliotēku vēstures izpēti papildina Artūra Kokarēviča sagatavotā publikācija „RCB Annas filiālbibliotēkas vēsturiskā attīstība (1912-2009)”.

Devīto gadu turpināta RCB gadagrāmatas sadaļa „Sarunas un stāsti gada garumā”. 2011.gadā tajā tiks ievietotas sarunas ar RCB Bolderājas filiālbibliotēkas vadītāju Zintu Haļzovu, RCB filiālbibliotēkas „Avots” un Biķernieku filiālbibliotēkas vadītāju Inesi Vanagu, RCB Bibliotēku dienesta galveno bibliotekāri Solvitu Brežinsku, RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas vadītāju Baibu Andrejevu, RCB Repozitārija vecāko bibliotekāri Ivetu Vaišļu.

Gada notikumi atspoguļoti gadagrāmatai jau tradicionālajā hronikā, bet publikācijas par RCB – bibliogrāfiskajā sarakstā.

Pārskata gadā pastiprināta uzmanība tika veltīta aktuālākās un interesantākās Latvijas bibliotēku **novadpētniecības darba pieredzes** iepazīšanai, apkopošanai, analīzei un publikāciju sagatavošanai.

Lai dotu iespēju RCB darbiniekiem ātri iepazīties ar novadpētniecības darba situācijas raksturojumu Latvijas publiskajās bibliotēkās, pārņemt labāko pieredzi un gūt jaunas idejas, tika analizēti Latvijas publisko bibliotēku 2010.gada darba pārskati un sagatavots šīs pieredzes apskats publicēšanai RCB gadagrāmātā (Sallinene I. „Ieskats Latvijas bibliotēku novadpētniecības darbā”).

Lai popularizētu labāko RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darba pieredzi, RCB „Jaunajās Vēstīs” pārskata gadā iesākta jauna rakstu sērija „RCB un filiālbibliotēku novadpētniecības darbs”, kurā publicēti Intas Sallinenes raksti: „Grīziņkalna gēnu meklējot” (septembrī), „Pusgadsimts Bišumuižā” (oktobrī), „Uzticība mūža garumā” (novembrī), „Iepazīstot un rosinot” (decembrī). Publikācijas sagatavotas sadarbībā ar RCB Grīziņkalna, Bišumuižas, Sarkandaugavas filiālbibliotēkas un RCB filiālbibliotēkas ”Vidzeme” novadpētniekiem. Lai atspoguļotu visu RCB struktūrvienību novadpētniecības darbu, iecerēts šo rakstu sēriju turpināt.

RCB „Jaunajās Vēstīs” tika publicēti vairāki RCB darbinieku un lasītāju raksti par RCB novadpētniecības darba aktualitātēm, pasākumiem, pieredzi, piemēram, Intas Sallinenes raksts „Ķengarags: pagātne, tagadne un nākotne” (aprīlis), Dainas Slicānes - „Pastaigas pa Āgenskalnu” (decembris) u.c.

RCB un filiālbibliotēku darbinieki ir izmantojuši bibliotēku spodrības dienas, lai labāk iepazītu apkārtnes vēstures un kultūras pieminekļus, fotografētu tos, apmeklētu muzejus, apciemotu kolēģus citās Rīgas un Latvijas bibliotēkās.

Novadpētniecības krājums

Turpinoties RCB un filiālbibliotēku tīkla optimizācijai, tika pārskatītas reorganizēto bibliotēku apkaimes robežas, izvērtēts un rediģēts to novadpētniecības krājums. Bibliotēkās tika slēgtas nozīmi zaudējušās mapes, papildinātas aktuālās, atvērtas jaunas. Pārskata gadā sakārtota, noslēgta un saglabāta reorganizēto bibliotēku vēsture, uzsākts darbs pie jaunatvērto bibliotēku vēstures dokumentēšanas. Tā RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” nodeva RCB Biķernieku filiālbibliotēkai bijušās RCB filiālbibliotēkas „Burtnieks” novadpētniecības dokumentus, pirms tam tos noformējot atbilstoši prasībām un veidojot ierakstus Rīgas pilsētas novadpētniecības datubāzē.

Reorganizētās RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēkas „Tilts” novadpētniecības krājums ir pārskatīts, iesākts darbs pie RCB „Rīgas istabas” izveides jaunajās RCB Mākslas un mūzikas nodaļas telpās.

RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas novadpētniecības materiālu krājums

Novadpētniecības mapes joprojām ir viens no populārākajiem novadpētniecības krājuma daļas organizēšanas veidiem. RCB Daugavas filiālbibliotēkā, kur ir ļoti bagāts novadpētniecības mapju klāsts, atvērtas vēl divas jaunas mapes „RCB Ķengaraga filiālbibliotēka” un „RCB Daugavas filiālbibliotēka (pasākumi)”.

RCB Šampētera filiālbibliotēkas darbinieki, papildinot mapi par Šampēteri ar jauniem materiāliem, materiālus sadalījuši četrās jaunās tematiskās novadpētniecības mapēs. Pārskata gadā uzlabots novadpētniecības mapju noformējums, papildinot tās ar satura rādītājiem, marķējot ar uzlīmēm.

Veiksmīgi turpināts darbs pie novada izpētes, novadpētniecības krājuma regulāras papildināšanas ar jauniem dokumentiem, līdztekus kārtējai dokumentu caurskatīšanai un atlasei veicot arī retrospektīvu dokumentu pārskatīšanu. Tā nopietns un regulārs darbs, lai apzinātu rakstus par novadu un novadniekiem, novadnieku darbus, tika veikts RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”, caurskatot bibliotēkai dāvātos vecāku gadu žurnālus, laikrakstus (1933.-2000.gads).

Pārskata gadā RCB filiālbibliotēkās turpināts darbs pie **PowerPoint prezentāciju izveides par bibliotēku, tās vēsturi un apkaimi**. Prezentācijas tiek regulāri papildinātas ar jauniem materiāliem, veidotas atsevišķas prezentācijas konkrētiem adresātiem, piemēram, jaunāko klašu skolēniem. Tā RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis” tika sagatavota prezentācija par bibliotēkas vēsturi „Pelēkā zvirbuļa raibā dzīve”, kas adresēta bērniem ar uzdevumu saskaitīt prezentācijā redzamos zvirbuļus.

RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka sagatavojusi bibliotēkas vēstures prezentāciju „Bibliotēkas vēsture fotogrāfijās”, bet RCB Bišumuižas filiālbibliotēka – prezentācijas par bibliotēkas vēsturi un Bišumuižu.

Bibliotēkas lietotāju atzinību ir guvušas **reālas un virtuālas ekskursijas pa bibliotēkas apkaimi**. Tās izstrādā bibliotekāri, izmantojot bibliotēkas novadpētniecības krājumu. Nozīmīga šo ekskursiju daļa ir iepazīstināšana ar bibliotēku un tās piedāvājumu. Tā RCB Imantas filiālbibliotēka turpina veidot digitālo ceļojumu ciklu „Pārdaugavas vēstures lappuses”. RCB filiālbibliotēka „Rēzna” sagatavojusi novadpētniecības ekskursiju „Maskavas forštates garīgais kronis”, kurā aplūkoti bibliotēkas apkaimē esošie kultūrvēsturiski nozīmīgie objekti. Divi ekskursiju maršruti ir izstrādāti par tematu „Maskavas forštates senatnīguma pieskāriens”.

Rūpīgi ekskursiju maršruti tiek izstrādāti RCB Grīziņkalna, Daugavas, Čiekurkalna filiālbibliotēkā, RCB filiālbibliotēkā ”Zvirbulis” u.c.

Arvien aktīvāk novadpētniecības darbu veic RCB ārējo apkalpošanas punktu darbinieki. RCB ārējā apkalpošanas punktā „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS turpina krāt materiālus par slimnīcas vēsturi, tās darbiniekiem, pazīstamāko slimnīcas darbinieku sasniegumiem darbā, zinātnē un slimnīcas attīstībā. Gada pārskatā „Saulaino dienu bibliotēkas” vadītāja Ilze Marga raksta, ka tiek meklēta iespēja veidot datubāzi par BKUS vēsturi.

RCB ārējā apkalpošanas punkta Dienas centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem apmeklētājiem tika demonstrēta prezentācija „Maskavas forštates garīgais kronis” latviešu un krievu valodā.

Bibliotēku novadpētniecības darbā arvien lielāka vērība tiek veltīta sadarbībai ar apkaimes iestādēm, uzņēmumiem, organizācijām, novadniekiem. Pārskata gadā akcentēta sadarbība ar muzejiem. Tā RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas kolektīvs apmeklēja Aleksandra Čaka muzeju, lai izpētītu tematu „Aleksandrs Čaks un Grīziņkalns”. RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkas kolektīvs jau vairākus gadus rīko kopīgus pasākumus ar

kultūras muzeju „Dauderi”. RCB Juglas filiālbibliotēkas bibliotekāri un lasītāji tikās ar Latvijas Etnogrāfiskā muzeja direktori Ilzi Millersoni.

Pārskata gadā nozīmīga bijusi bibliotēku sadarbība ar dažādu nozaru studentiem. Tā RCB Šampētera filiālbibliotēkas lasītājas, bibliotēkas „domu biedru grupas” dalībnieces Stellas Kursītes bakalaura darba prezentācija „Rīgas dižozoli” notika šajā bibliotēkā. Tas bija interesants stāstījums par aizsargājamiem kokiem dažādos Rīgas rajonos, īpaši akcentējot Šampētera apkaimes dižozolus.

RCB Bišumuižas filiālbibliotēkas darbinieki kopā ar lasītājiem piedalījās RTU Arhitektūras un būvniecības fakultātes 4.kursa studentu bakalaura darbu aizstāvēšanā „Bišumuižas attīstības vīzija”. Prezentācija notika RTU telpās, bet studentu darbu kopijas glabājas filiālbibliotēkas novadpētniecības krājumā mapē „Bišumuižas tālākās attīstības vīzija”.

Pēc RCB KAN galvenās bibliotekāres Velgas Bāliņas ierosmes iesākta veiksmīga RCB un filiālbibliotēku sadarbība ar portāla www.nekropole.lv veidotājiem, apzinot un apkopojot informāciju par Rīgas kapsētām. Sadarbībai aktīvi atsaucās Kristīna Papule (RCB Torņakalna filiālbibliotēka; informācija par Torņakalna kapsētu un Torņakalna pareizticīgo kapsētu), Jānis Apse (RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”; informācija par Lielajiem kapiem), Jeļena Futa (RCB filiālbibliotēka „Rēzna”; informācija par Ivana (Jāņa) pareizticīgo kapsētu), Kristīne Bondare (RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka; informācija par Daugavgrīvas Baltāsbaznīcas draudzes kapsētu). Velga Bāliņa izveidojusi šķirkli par Ziepiņkalna kapiem un Pokrova kapiem. Tā tika popularizēti bibliotēkas novadpētniecības krājumi.

Bibliotēkas apmeklētāji arvien vairāk interesējas par dzimtu vēsturi, tāpēc RCB mājaslapā ievietotas atbilstošas tīmekļa adreses.

RCB Pļavnieku filiālbibliotēka lielu uzmanību tika veltījusi Pļavnieku ielu izpētei, intervijām ar bibliotēkas kaimiņu iestāžu darbiniekiem. RCB Pļavnieku filiālbibliotēka piedalījās „Maxima 10” jubilejā, piemēram, izveidojot elektronisko prezentāciju par lielāko torti Latvijā.

Sekmīgi turpinās RCB un filiālbibliotēku sadarbība ar TV raidījuma „Ielas garumā” veidotājiem. Pārskata gadā RCB Torņakalna filiālbibliotēkas galvenā bibliotekāre Natālija Klauža un Ināra Brokāne līdzdarbojās šī raidījuma tapšanā. Tika apzināti RCB Torņakalna filiālbibliotēkas lasītāji, kuri pārzina apkaimi. Bibliotēkas novadpētniecības krājumā tika sameklēti materiāli par Torņakalnu, tā ielām, ievērojamām personībām. Bibliotēkā sagatavots un noformēts jauns materiāls – lasītājas Vitas Neimanes atmiņas par Indriķa ielu (1930.-1990.gads). Atmiņas ir bagātīgi ilustrētas ar fotogrāfijām no lasītājas personīgā arhīva.

Bibliotēkas kļūst par savas apkaimes novadpētniecības centriem. RCB un filiālbibliotēkas kļūst arvien populārākas kā tikšanās, ierosmes un zināšanu ieguves vietas cilvēkiem ar novadpētniecības interesēm. Tā RCB Juglas filiālbibliotēkā vienpadsmito gadu ļoti aktīvi darbojas neformālais lasītāju klubs „Juglas aicinājums”, kura ietvaros tiek veikts novada izpētes darbs, notiek tikšanās ar novadniekiem, kopīgi pasākumi, jaunu biedru iesaiste kluba darbā. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā sekmīgi turpina darboties pulciņš „Piemiņas glabātāji”, kura galvenais mērķis ir papildināt elektronisko „Grīziņkalna ievērojamo personu rādītāju”. RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā pārskata gadā noorganizēts klubiņš kungiem „Dzīves ceļos”. Pirmās tikšanās temats - dzimtas izpētes jautājumi, dzimtas koka veidošana.

RCB filiālbibliotēka „Rēzna” noorganizēja pasākumu „Mans dzimtas koks”, kurā skolēni tika aicināti uzziņāt vairāk par dzimtu izpēti, lai pēc tam paši varētu izveidot savas dzimtas koku.

Bibliotēku organizētie konkursi un viktorīnas par novadu ir veicinājuši bibliotēkas lietotāju interesi, papildinājušas zināšanas par bibliotēku novadpētniecības krājuma izmantošanu. Tā RCB Daugavas filiālbibliotēkā sagatavots konkurss skolēniem „Grib zivis ceļot pa Daugavu”. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā noorganizēta viktorīna „Zini un mini Vārnu ielu”, kura notika arī Kultūras foruma pasākuma „Baltā nakts” ietvaros.

Izstādes par novadu joprojām ir viena no biežāk izmantotajām darba metodēm novadpētniecības materiālu atklāšanai. Popularitāti guvuši izstāžu cikli, kuri vispusīgi atklāj bibliotēkas apkaimi, iepazīstina ar novadniekiem. Interesi raisa novadnieku radošo darbu izstādes. Tā RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” populārs ir izstāžu cikls „Rīga senā un mainīgā”, kurā izstādes mainās, taču tajās visās tiek akcentēta Vidzemes priekšpilsēta.

Bibliotēkas vēstures un novadpētniecības materiālu izstāde RCB Imantas filiālbibliotēkā

RCB Daugavas filiālbibliotēkā interesi raisīja izstāde „Mēs savā apkaimē”, kur fotogrāfijās tika atspoguļoti visi apkaimē notikušie pasākumi. RCB filiālbibliotēkas „Zvirbulis” novadpētniecības stūrītī iekārtotas divas ekspozīcijas: „Novadpētniecība-Bibliotēka”, „Novadpētniecība - Apkaime”. RCB Pieaugušo literatūras nodaļa organizējusi izstādi „RCB 105.gadadienu gaidot”.

Bibliotēkas saglabā novadnieku darbu izstāžu fotogrāfijas. Piemēram, pārskata gadā RCB Ilģuciema filiālbibliotēka rīkoja izstādi māksliniekam novadniekam I.Volmilleram. Izstādē izliktās gleznas tika nofotografētas, bet fotogrāfijas saglabātas elektroniskā veidā.

Novadpētniecības darba kvalitāti pozitīvi ietekmē atbilstošas bibliotēkas telpas un aprīkojums. Pārskata gadā šajā virzienā notikušas pozitīvas pārmaiņas. RCB „Rīgas istabai” pabeigta materiālu atlase un uzsākts darbs pie to izvietojšanas. Novadpētniecības krājuma atklāsmes apstākļi ir uzlabojušies renovētajās un remontētajās bibliotēkās. Jāuzteic bibliotēkas, kuras, strādājot nepiemērotās telpās, tomēr ir atradušas iespēju eksponēt bagāto novadpētniecības krājumu. Tā RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis” pārskata gadā iekārtots novadpētniecības stūrītis.

RCB un filiālbibliotēkas uzsākušas darbu pie RCB novadpētniecības krājuma marķēšanas ar RCB noformēšanas mākslinieces Anitas Pitrānes sagatavotām vienota parauga uzlīmēm „RCB novadpētniecība”.

Par novadpētniecības datubāzes veidošanu un izmantošanu RCB un filiālbibliotēkās skat. pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”.

Uzlīmes novadpētniecības materiālu marķēšanai

Novadpētniecības darba efektivitāte

RCB struktūrvienību viesu grāmatās krājas pateicības vārdi par novadpētniecības pasākumiem, īpaši patīkamo un sirsnīgo atmosfēru tajos.

Gada pārskatos bibliotēkas ir norādījušas, ka novadpētniecības krājumu aktīvi izmanto studenti un skolēni dažādu projektu izstrādē, novadpētniecības interešu grupas, kuras pulcējas bibliotēkās. Interesi apmeklētājos, kolēģos un pilsētas viesos raisījusi RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” Bibliotēku vēstures un novadpētniecības lasītava un tās bagātais dokumentu klāsts. „Vērojama pieaugoša apmeklētāju interese par novadpētniecības materiāliem - gan bibliotēkas jubilejas sakarā, gan vēloties vairāk uzzināt par Bišumuižu” (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka). „Tika aktīvi izmantotas mapes: ”Grīziņkalna vēsture”, ”Grīziņkalna rajona parku un ielu vēsture.” (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka).

Par novadpētniecības veiksmes stāstu un novadpētniecības darba „gada citātu” var uzskatīt RCB filiālbibliotēkā „Zemgale” smaga darba rezultātā gūto atziņu: „Galvenais gada rezultāts - ka no viedokļa „Šeit apkārt nekā nav!” izdevās pāriet uz pilnīgi pretējo - „Cik daudz te ir!”.

RCB un filiālbibliotēku gada pārskatos izteiktas arī vēlmes novadpētniecības darba uzlabošanai:

- noklausīties lekcijas, kurās būtu stāstīts par novadpētniecības darbu citās Latvijas un kaimiņvalstu bibliotēkās;
- biežāk apmeklēt Rīgas, Latvijas un kaimiņvalstu bibliotēkas, lai varētu apmainīties ar novadpētniecības darba pieredzi neformālā gaisotnē;
- piedalīties kādā seminārā par drošu un ērtu digitālo fotogrāfiju uzglabāšanu;
- piedalīties mācību braucienos novadpētniecības darba pieredzes iepazīšanai uz citām Latvijas un ārzemju bibliotēkām.

RCB novadpētniecības darbu pārskata gadā joprojām negatīvi ietekmēja nepietiekams darbinieku skaits un lielais noslogojums, veicot citus bibliotēku darba procesus, īpaši bibliotēku tīkla reorganizācijas radītā papildus slodze, arī nepietiekams novadpētniecības darba tehniskais aprīkojums.

Turpmākai novadpētniecības darba kvalitātes paaugstināšanai pastiprināta uzmanība jāpievērš:

- RCB un filiālbibliotēku novadpētnieku tālākizglītībai;
- RCB un filiālbibliotēku novadpētnieku semināru, darba grupu, diskusiju, pieredzes apmaiņas pasākumu, mācību braucienu organizēšanai;
- Latvijas un ārzemju bibliotēku novadpētniecības darba pieredzes apskatu sagatavošanai;
- novadpētniecības darba aprīkojuma uzlabošanai katrā bibliotēkā (diktafonu, fotoaparātu u.c. iegādei);
- dalībai projektos;
- novadpētniecības krājumu publicitātei;
- novadpētniecības darba detalizētākai plānošanai.

Projektizstrāde

2011.gadā tika realizēti pieci RCB projekta pieteikumi. Kopumā projektu realizācijai piešķirti 5 450,00 EUR un 460,00 LVL.

Pārskata gadā veiksmīgi realizēti divi Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas (2007-2013) „Leonardo da Vinci” apakšprogrammā atbalstītie mobilitātes projekti:

- RCB sagatavošanas vizītes projekta pieteikums „**Rīgas Centrālās bibliotēkas un Ūmeo pilsētas bibliotēkas sadarbības projekta sagatavošana**” (PVS ID 2921) (Nr. 2010-1-LV1-LEO06-01605) Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas (2007-2013) „Leonardo da Vinci” apakšprogrammā tika atbalstīts 2010. gadā. Apstiprinātais finansējums vizītei - **910,00 EUR**. RCB direktores Doloresas Veilandes vizītes mērķis bija apmeklēt sadarbības partneru organizāciju Zviedrijā – Ūmeo pilsētas bibliotēku – kopīgai nākotnes sadarbības projektu izstrādei. RCB direktore devās uz Ūmeo pilsētas bibliotēku (Zviedrijā) laika periodā no 31.01.2011. līdz 03.02.2011. un iepazinās ar Ūmeo pilsētas bibliotēku, piedalījās šādās darba grupās: darbs ar dažādām lasītāju grupām; krājuma organizācija; informācijas tehnoloģijas un tīmekļa vietne www.minabibliotek.se; pakalpojumi ieslodzījuma vietām. Tika apmeklēta arī Alidhemas filiālbibliotēka, Dragonskolana ģimnāzija un tās bibliotēka, kurā bija iespēja izvērtēt skolas krājuma organizēšanu un kopkataloga veidošanu. Vizītes laikā tika pārspriesta arī tālākā bibliotēku sadarbība. Sagatavošanas vizītes ietvaros tika noteiktas partneru lomas, atbildības un uzdevumi, kā arī tika aizpildīts Mobilitātes projekta pieteikums „Bibliotekārie pakalpojumi ieslodzījuma vietās” .

- RCB mobilitātes projekts „**Bibliotekārie pakalpojumi ieslodzījuma vietās**” (PVS ID 2976) (Nr.2011-1-LV1-LEO03-02000) tika atbalstīts Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas (2007-2013) „Leonardo da Vinci” apakšprogrammā. Apstiprinātais finansējums projektam – **3 140,00 EUR**. Projekta ietvaros no 6. līdz 12. novembrim RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka piedalījās pieredzes apmaiņā Ūmeo pilsētas bibliotēkā Zviedrijā. Projekta mērķis – apgūt jaunu pieredzi bibliotēkas vadības darbā ieslodzījuma vietās un uzlabot bibliotēkeros pakalpojumus RCB ārējā apkalpošanas punktā Brasas cietumā. Dalībnieces iepazīnās ar Ūmeo pilsētas bibliotēkas struktūru un darba organizāciju, jaunām pakalpojumu formām, iepazīnās ar to, kā notiek pilsētas bibliotēkas un cietuma, kā arī iepriekšējās ieslodzījuma vietas sadarbība: kā veidojas literatūras pieprasījums, cietumam paredzētā krājuma komplektēšana, fonda marķēšana, grāmatu izsniegšana uz vietas un to apmaiņa, kā tiek nodrošināts šī darba finansējums. Iedvesmoja projekts "Tēta vakara stāsti no cietuma" ("Bed Time Stories from Inside"), kas paredz kontaktu un ģimenes saišu stiprināšanu starp ieslodzītajiem un viņu bērniem. Dalībnieki iepazīnās arī ar jaunām bibliotēkas un skolu sadarbības formām (tai skaitā, apmeklējot vienu no filiālēm, kas atrodas skolā – Alidhemas filiāli), bibliotēkas pieredzi datubāžu veidošanā un izmantošanā, darbā ar dažādām lasītāju grupām (tai skaitā etniskām minoritātēm), interešu grupu vadīšanā, starpbibliotēku abonementa darbā. Ļoti noderīga pieredze tika gūta par bibliotēkas darbu ar cilvēkiem ar garīgiem un funkcionāliem traucējumiem (Ersboda filiālē). Informācija par visiem iepriekš minētiem tematiem tika sniegta ļoti augstā profesionālā līmenī, par vairākiem tematiem zviedru kolēģi demonstrēja prezentācijas vai video. Projekta dalībnieki pilnveidoja savu profesionālo kvalifikāciju un kompetences bibliotēkas vadības darbā un ieguva jaunas inovatīvas idejas bibliotēkaro pakalpojumu nodrošināšanā ieslodzījuma vietās. Uzņemošās puses koordinators sagatavoja apliecinājumu Daigai Bērziņai un Dainai Ģeibakai par pieredzes apmaiņu Ūmeo pilsētas bibliotēkā. Atgriežoties Latvijā, dalībnieki saņēma Europass Mobility dokumentu. Pēc pieredzes apmaiņas dalībnieki iepazīstināja RCB darbiniekus ar jaunapgūto pieredzi tālākizglītības seminārā.

Projekta „Bibliotekārie pakalpojumi ieslodzījuma vietās” dalībnieces Ūmeo

2011.gadā tika atbalstīts RCB projekta pieteikums „**Ceļojošā foto izstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē”**” Rīgas domes Kultūras projektu finansēšanas konkursā. Apstiprinātais finansējums projektam - **460,00 LVL**. Vienu dienu izstādi varēja aplūkot RCB 105 gadu konferences dalībnieki Mazajā Ģildē, bet novembrī - RCB „Vidzeme” apmeklētāji (skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmā „Valsts administrācija” tika atbalstīts RCB projekta pieteikums „**Sharing Experiences of City Public Library Management**”. Apstiprinātais finansējums mobilitātei – **1 400,00 EUR**. Projekta ietvaros no 24. oktobra līdz 6. novembrim RCB direktora vietniece Andra Vīta devās pieredzes apmaiņā, apmeklējot Helsinku pilsētas bibliotēku (Somija) un Kopenhāgenas pilsētas bibliotēku (Dānija). Andra Vīta ieguva jaunas inovatīvas idejas un pilnveidoja savu profesionālo kvalifikāciju un kompetences bibliotēkas vadības darbā.

RCB kopīgi ar biedrību „Prison Fellowship Latvia” izstrādāja projektu "**Rīgas Centrālās bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta izveide Brasas cietumā**". Projekts guva atbalstu Latvijas-Šveices sadarbības programmas grantu shēmas "NVO fondā". Projekta mērķis - nodrošināt profesionāli nokomplektēta un atjaunota bibliotēkas fonda pieejamību ieslodzītajiem, tādējādi radot pozitīvās prakses paraugu bibliotēkas fonda pieejamības nodrošināšanai visās Latvijas ieslodzījuma vietās.

Apmācības projekta "Rīgas Centrālās bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta izveide Brasas cietumā" ietvaros Projekts tika atbalstīts un realizēts 2011.gadā. Tā laikā RCB veica 661 informācijas resursa atlasī un nodošanu Brasas cietumam, periodikas abonēšanu 2012.gadam. Projekta ietvaros četri RCB Bibliotēku dienesta speciālisti veica četru ieslodzīto apmācību, sagatavojot materiālus un nolasot lekcijas, kā arī sniedzot praktiskus padomus 36 stundu apjomā bibliotēkārā darba pamatjautājumos: bibliotēkas krājums, tā izveide un organizēšana, katalogizēšana, lietotāju bibliotēkārā apkalpošana, bibliotēkārā dokumentācija un uzskaitē, novadpētniecības un uzziņu darbs, publicitāte.

Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Metodiskais un konsultatīvais darbs RCB

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre **darbā ar krājumu** 2011.gadā apmeklējusi 20 RCB struktūrvienības, konsultējot un arī praktiski palīdzot bibliotekāriem; kā komisijas locekle darbojusies visās 2011.gadā notikušajās automatizētajās krājuma pārbaudēs; ir RCB Komplektēšanas padomes locekle.

Pārskata gadā precizēti krājuma individuālās un summārās uzskaites un izsnieguma uzskaites pamatprincipi. No 2012.gada RCB:

- tiek apturēta norakstīto svītrkodēto informācijas resursu izslēgšana no individuālās uzskaites grāmatām drukātā formā;

- tiek noteikti īsāki glabāšanas termiņi periodikai (RCB struktūrvienībās tiks glabāti kalendārā gada laikraksti un kalendārā un iepriekšējā gada žurnāli);
- tiek noteikts turpināt neuzskaitīt laikrakstu izdevumu izsniegumu, bet žurnālu izsniegumā uzskaitīt tikai to iepriekšējā gada žurnālus, kurus lasītājiem izsniedz uz mājām, reģistrējot vienu žurnāla eksemplāru kā vienu izsniegumu;
- neuzskaitīt izsniegumu no tematiskajām mapēm.

Kopš 2011.gada 7.marta RCB Bibliotēku dienestā strādā galvenā bibliotekāre, kuras pamatuzdevums ir pārraudzīt un koordinēt **RCB sadarbību ar izglītības iestādēm** un pārraudzīt lietotāju apkalpošanu automatizētā vidē (S.Brežinska). Cieša sadarbība, tādējādi, veidojas ar galveno bibliotekāri darbā ar **lasītāju grupām** (I.Stranga). Gada laikā veikti vairāki pasākumi, lai uzlabotu RCB darbu ar bērniem un jauniešiem kvalitāti:

- darbs ar RCB bērnu mājaslapu (www.rcb.lv/kids): materiālu izstrāde, to publicēšana (pamata sadaļām - reizi mēnesī, aktuāliem pasākumiem - pēc nepieciešamības), konkursu un aptauju veidošana (I.Stranga);
- starptautisko un nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu ("Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa", LNB lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu žūrija") organizēšana, koordinācija, vadība (I.Stranga);
- RCB radošo aktivitāšu programmas "Ideju fabrika grāmatā" veidošana, organizēšana, koordinēšana, vadība (I.Stranga, S.Brežinska);
- metodisko materiālu izstrāde: "Tematisks plāns bibliotekārajām stundām Rīgas Centrālajā bibliotēkā" (S.Brežinska), "RCB radošo aktivitāšu programma "Ideju fabrika grāmatā": idejas pasākumu un aktivitāšu rīkošanai" (I.Stranga, S.Brežinska), "Pasākumi RCB Bērnu mājaslapas popularizēšanai" (I.Stranga), "RCB bērnu literatūras krājuma atspoguļošana elektroniskajā katalogā un krājuma marķēšana" (I. Stranga) ;
- 13.oktobrī organizēta RCB darba grupa (pārstāvji no atsevišķām RCB filiālbibliotēkām) par aktualitātēm darbam ar bērniem un pusaudžiem. Apsprieštie jautājumi: bērnu krājuma šifrēšana, datorspēļu iekļaušana vai neiekļaušana krājumā (I.Stranga), sadarbība ar skolām" (S.Brežinska);
- dalība darba grupās: renovēto bibliotēku labiekārtošana, RCB Komplektēšanas padomes sēdes (I.Stranga)
- plakātu sagatavošana (A.Pitrāne, S.Brežinska, I.Stranga);
- informatīva sadarbība ar visām 126 Rīgas pilsētas pašvaldības skolām, no kurām tieša sadarbība ir ar 61 skolu bibliotekāriem: informēšana par aktuālākajiem pasākumiem RCB filiālbibliotēkās; LNB aktivitātēm bērniem un jauniešiem, konferencēm, semināriem, Net-Safe Latvia Drošāka interneta centra par piedāvātajiem pasākumiem, grāmatu izdevniecību jaunumiem u.c. (S.Brežinska);
- konsultatīvais atbalsts RCB bibliotekāriem: regulāra individuāla RCB bibliotekāru konsultēšana darbu ar lasītāju grupām pilnveidošanai.

Lai iepazītu **novadpētniecības darbu**, tā aktualitātes, sniegtu konsultācijas, veiktu pārbaudi pirms akreditācijas, piedalītos bibliotēkas pasākumos, sagatavotu publikācijas un intervijas, pārskata gadā RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre novadpētniecības darbā apmeklējusi 13 RCB struktūrvienības, dažas no tām – atkārtoti. Secinājumi un norādījumi turpmākajam darbam ierakstīti apmeklēto struktūrvienību vizitāciju burtnīcās.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe koordinē **uzziņu informācijas darbu**, sniedz konsultācijas pa tālruni, e-pastu un uz vietas filiālbibliotēkās. Notika praktiskas nodarbības un konsultācijas uz vietas filiālbibliotēkās (11 filiālbibliotēkas). Konsultācijas tika sniegtas par informācijas meklēšanu datubāzēs, kā arī tiem darbiniekiem, kuri sāka ievadīt materiālus novadpētniecības datubāzē. Regulāri tiek veikta šīs datubāzes ierakstu rediģēšana, tika veidoti autoritatīvie ieraksti.

Tika sagatavots profesionālās literatūras apskats, apkopojot RCB Bibliotēku dienestā esošos IFLA izdevumus, kā arī jaunāko informacionālajā darbā.

Lai atvieglotu RCB darbiniekiem sastādīt izstāžu un pasākumu plānu nākamajam gadam, katra gada nogalē Bibliotēku dienests sagatavo „Kalendāru bibliotēkām”, kurā atspoguļoti svarīgākie notikumi un jubilejas. „Kalendārs bibliotēkām 2012.gadam” publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2011.gada novembra numurā un pieejams arī RCB mājaslapā. Katru ceturksni RCB un tās filiālbibliotēkās bibliotekārājā darbā tiek izmantots LNB sastādītais „Kalendārs bibliotēkām”.

RCB Bibliotēku dienesta galvenais bibliogrāfs regulāri papildina mapi „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”. Sastādīts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas par RCB 2011.gadā”, kurā ietvertas grāmatas, apkopotas publikācijas presē un elektroniskās publikācijas. Bibliogrāfiskais saraksts tiks publicēts izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata, 2011”.

RCB nodaļu un filiālbibliotēku skaitlisko rādītāju apkopošanu veic RCB Bibliotēku dienests. Lai gūtu ieskatu bibliotēku izmantošanas dinamikā, kā arī lai konstatētu neprecizitātes statistikas datu uzskaitē un tās savlaicīgi novērstu, skaitliskie rādītāji tiek apkopoti reizi ceturksnī. Nepieciešamības gadījumā RCB Bibliotēku dienesta speciālisti sniedz konsultācijas par bibliotekārā darba uzskaiti. Bibliotēku konsultēšanu par uzskaiti un statistikas datu izgūšanu BIS ALISE veic RCB Automatizācijas nodaļas speciālists.

Līdz 2011.gada 15.februārim tika pabeigta 2010.gada **skaitlisko rādītāju ievadīšana Latvijas digitālās kultūras kartes (LDKK) informācijas sistēmā**, ko veica RCB filiālbibliotēku vadītāji. Janvārī filiālbibliotēku vadītājiem tika organizēta nodarbība par datu ievadīšanu LDKK informācijas sistēmā, kurā tika aplūkotas biežāk pieļautās kļūdas un neskaidrie jautājumi, kas saistīti ar datu ievadi. Ievadīto datu precizitāti un pareizību pārbaudīja RCB Bibliotēku dienesta speciālists. Joprojām ir iebildumi pret sadaļu par bibliotēkas finansiālajiem rādītājiem, kurā prasība izdevumus krājuma komplektēšanai (izņemot periodiskos izdevumus) atspoguļot pie kārtējiem izdevumiem neatbilst budžeta sadalījumam atbilstoši grāmatvedības prasībām, kur izdevumi krājuma komplektēšanai pieskaitāmi pie kapitālajiem izdevumiem. Par neatbilstību liecina arī statistikas darba lapā iekavās aiz posteņa nosaukuma ierakstītie atbilstošie budžetu ieņēmumu un izdevumu klasifikācijas kodi, kas periodiskajiem izdevumiem ir 2 400, bet grāmatām, elektroniskajiem un citiem dokumentiem – 5 233. (Informāciju par RCB finansiālajiem rādītājiem sagatavo un iesniedz RCB ekonomists.) RCB ierosina papildināt LDKK iekļautos rādītājus ar informāciju par bibliotēku organizēto tematisko pasākumu apmeklējumu skaitu.

2011.gada decembrī RCB Bibliotēku dienests izstrādāja **dienas statistikas un mēneša statistikas uzskaites lapas** Excel formātā 2012.gadam, ko RCB nodaļas un filiālbibliotēkas izmanto kā bibliotēkas dienasgrāmatu skaitlisko rādītāju atspoguļošanai un apkopošanai. Visu datu izgūšana no BIS ALISE nav iespējama, jo daļa skaitlisko rādītāju jāuzskaita manuāli, tāpēc šāda statistikas uzskaites lapa ir nepieciešama skaitlisko rādītāju

uzskaitei. RCB Bibliotēku dienests veica arī izmaiņas un papildinājumus metodiskajā vēstulē „Metodiskie norādījumi bibliotēkas skaitlisko rādītāju iegūšanai un apkopošanai”, kas 2011.gada nogalē tika papildināta ar **izmaiņām periodisko izdevumu izsnieguma uzskaitē**: no 2012.gada 1.janvāra RCB nodaļās un filiālbibliotēkās netiek veikta kalendārā gada periodisko izdevumu (ne laikrakstu, ne žurnālu) izsnieguma uzskaitē, laikrakstu izsniegums netiek uzskaitīts vispār. RCB ir pārņēmusi ārvalstu publisko bibliotēku pieredzi, kur periodisko izdevumu lasītavas parasti darbojas diezgan autonomi un bibliotekārie darbinieki neseko līdzi lasītavā pieejamo izdevumu aprītei. Bibliotēkas izsniegumā tiek fiksēti tikai tie izdevumi, kas tiek izsniegti apmeklētājiem izmantošanai ārpus bibliotēkas, tā nodrošinot precīzu un arī ticamu izsnieguma uzskaiti. Turklāt šādā veidā tiks atslogoti bibliotēku darbinieki, kuriem nevajadzēs tērēt darba laiku, cenšoties fiksēt katra laikraksta vai žurnāla numura izmantošanu, darbinieki tiks atbrīvoti uzziņu sniegšanai, apmeklētāju informacionālo pieprasījumu apmierināšanai, viņiem būs vairāk laika dažādu elektronisko resursu un datubāžu iepazīšanai un izmantošanai u.c., t.i., lielāka uzmanība tiks pievērsta nevis kvantitatīvajiem rādītājiem, bet darba kvalitātei.

IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas veidotajā datubāzē tika ievadīti RCB 2010.gada statistikas dati. Dati pieejami <http://ifla.countingopinions.com/> datubāzes dalībniekiem, piesakoties ar piešķirto lietotājvārdu un paroli. Datubāzē pieejami vairāk nekā 50 pasaules lielāko pilsētu bibliotēku statistikas dati.

RCB Bibliotēku dienesta un Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti veic filiālbibliotēku iesūtītās informācijas ievadišanu RCB mājaslapā, kā arī informāciju par nozīmīgākajiem notikumiem ievieto Latvijas bibliotēku portālā RCB profilā.

RCB Bibliotēku dienesta galvenais bibliotekārs **telpu iekārtošanas darbā** sagatavojis precizētu telpu funkcionālo plānojumu un mēbeļu specifiku RCB nodaļu telpām Brīvības ielā 49/59, RCB Šampētera filiālbibliotēkas apmēbelēšanai, RCB Ilģuciema filiālbibliotēkas lasītavas apmēbelēšanai. Izstrādāti evakuācijas plāni RCB Imantas filiālbibliotēkas telpām. RCB struktūrvienības konsultētas par telpu racionālu iekārtojumu.

Sadarbība ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju (LR KM)

RCB nopietni sadarbojas ar LR KM, konsultējoties bibliotēku akreditācijas, likumdošanas un profesionālās dokumentācijas izstrādes jautājumos.

RCB direktore ir Bibliotēku akreditācijas komisijas locekle.

Sadarbība ar Latvijas Nacionālo bibliotēku

RCB ir laba sadarbība ar LNB dažādu profesionālu pasākumu jomā. 2011.gadā tika aizsākts darbs pie IFLA satelītkonferences organizēšanas, kas 2012.gadā tiek plānota Rīgā ciešā sadarbībā ar Rīgas Domi.

RCB aktīvi atbalsta LNB rīkotos lasīšanas veicināšanas un profesionālos pasākumus:

- 10. un 17.februārī RCB darbiniekiem bija iespēja piedalīties LNB piedāvātajos semināros par bibliotēku nozares informācijas resursiem.

RCB darbinieki seminārā LNB Bibliotēku attīstības institūtā

- 16.-17.februārī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga LNB Mācību centrā apguva kursu „Bibliotekāra dzīves kvalitāte”, bet 17.martā – „Pedagoģiskais darbs ar skolēniem publiskajā bibliotēkā”.
- 24.februārī RCB direktore Dolorosa Veilande, direktora vietniece Andra Vīta un Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās LNB Bibliotēku attīstības institūta (BAI) organizētajā apaļā galda diskusijā reģionu galveno bibliotēku direktoriem.
- 18. un 19.maijā RCB direktora vietniece Andra Vīta piedalījās Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2011. gada pavasara sanāksmē, kas notika Daugavpilī.
- 13.maijā RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Solvita Brežinska un RCB ārējā apkalpošanas punkta „Saulaino dienu bibliotēka” vadītāja Ilze Marga piedalījās konferencē par bērnu literatūru un bibliotēku darbu „Grāmata ir... t@vā bibliotēkā ... tavā filmā”, kas notika Rīgā, LNB Bērnu literatūras centrā.
- 15.jūnijā RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Inta Sallinene un galvenā bibliogrāfe Zinta Geršmane piedalījās LNB BAI organizētajā reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā.
- 21.novembrī RCB direktora vietniece Andra Vīta un RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2011.gada rudens sanāksmē, kas notika LNB.
- 2.novembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Gida Zepkāne, RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe un galvenā bibliotekāre Velga Bāliņa piedalījās LNB BAI Bibliotēku konsultatīvā centra organizētajā seminārā publisko bibliotēku krājuma veidošanas speciālistiem. Velga Bāliņa semināra dalībniekus iepazīstināja ar RCB piekomplektēšanas datubāzi un pieredzi tās izmantošanā.
- 14.decembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Inta Sallinene un galvenā bibliotekāre Aiga Cakule piedalījās LNB BAI organizētajā reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārā.
- RCB speciālisti piedalījās LNB BAI Bibliotēku konsultatīvā centra vadītajā darba grupā par „Krājumu veidošanas vadlīniju Latvijas bibliotēkām” sagatavošanu.

Tiek saņemta metodiska palīdzība un informatīvs atbalsts.

Notiek dalība LNB diskusijklubā „Gūtenberga galaktika”.

RCB tiek izmantotas un lasītājiem popularizētas LNB veidotās datubāzes, SBA.

RCB direktore ir LNB Mācību centra lektore.

Tālākizglītībai tiek izmantotas un augsti vērtētas LNB Bibliotēku zinātnes un informācijas zinātnes lasītavas piedāvātās iespējas, kā arī lasītavas darbinieku sastādītie jaunieguvumu saraksti.

Liela nozīme tālākizglītībā ir LNB izdevumam „Bibliotēku Pasaule”. 2011.gada numuri bija interesanti, publicēta arī novadpētniekiem noderīga informācija. Turpmāk izdevumā varētu vairāk lasīt par Latvijas un ārzemju publisko bibliotēku novadpētniecības darba pieredzi un aktualitātēm, par vietējās vēstures un ģenealoģijas lasītavām un nodaļām bibliotēkās. Būtu vēlams organizēt Latvijas bibliotēku novadpētniecības konferences vai seminārus, kuros tiktos visu novadu Latvijas publisko bibliotēku novadpētnieki.

Katru gadu LNB tiek iesniegti publisko bibliotēku darba gada pārskati. Tāpēc gribētos sagaidīt „atgriezenisko saiti” – lai katru gadu „Bibliotēku Pasaulē” tiktu publicēts šo pārskatu detalizēts apskats, analīze, vērtējums, tādējādi ikviens gūtu priekšstatu, kas attiecīgajā jomā notiek citās Latvijas publiskajās bibliotēkās.

Sadarbība ar SIA TietoLatvia

Visa gada garumā tika veiktas konsultācijas ar BIS ALISE pārstāvjiem par programmas nepilnībām un radušajiem jautājumiem.

2.decembrī RCB Bibliotēku dienesta, KAN un Automatizācijas nodaļas speciālisti piedalījās TietoLatvia organizētajā seminārā bibliotēku sistēmas ALISE lietotājiem (LU Sociālo zinātņu fakultātē).

Sadarbība ar Valsts aģentūru „Kultūras informācijas sistēmas” (skat. arī pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”)

Regulāri tiek ievadīta RCB un filiālbibliotēku informācija, statistikas dati v/a KIS izstrādātajā LDKK informācijas sistēmā (<https://is.kulturaskarte.lv>).

Tie lietotāju datori, kuri saņemti projekta „Trešais tēva dēls” (3td) ietvaros, 2011.gadā tika pieslēgti v/a KIS domēnam. Tiek plānots, ka notiks datoru pārinstalēšana uz jauno Windows 7 sistēmu. RCB informēja v/a KIS par nepieciešamām izmaiņām tajā programmu paketē, kas tiks nodrošināta kopā ar Windows 7, kā arī par visiem nepieciešamiem drošības pasākumiem datoros.

Sadarbībā ar v/a KIS RCB tika saņemti 17 lietoti datorkomplekti, no kuriem 11 tika piešķirti RCB Imantas filiālbibliotēkai (jaunizveidotajai datorklasei 8 gab. un lietotājiem 3 gab.), bet pārējie 6 tika piešķirti citām RCB filiālbibliotēkām.

20.janvārī RCB Bibliotēku dienesta un Rīgas Reģionālā mācību centra vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās v/a KIS organizētajā „Skype” konferencē. Šāda konference deva iespēju apspriest aktuālos apmācību jautājumus un dalīties pieredzē ar citiem mācību centru vadītājiem, neizejot no RCB Bibliotēku dienesta mācību klases Graudu ielā 59.

21.februārī v/a KIS notika LDKK projekta attīstībai un pielietojuma perspektīvai veltīta preses konference. Par to, kādu labumu no Kultūras kartes gūst bibliotēkas, tajā skaitā RCB, mediju pārstāvjiem pastāstīja RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Aiga Cakule.

12.decembrī RCB direktora vietniece Andra Vīta un RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa piedalījās v/a KIS seminārā. Semināra gaitā tika pārrunātas reģionu mācību centru aktivitātes 2011.gadā, kā arī 2012.gadā plānotie pasākumi.

Par sadarbību skat. arī pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”.

Pateicoties arī v/a KIS un Gētes Institūta Rīgā atbalstam, RCB pārstāvis varēja piedalīties starptautiskajā nekonferencē „Velobrauciens par bibliotēkām”.

Sadarbība ar citām iestādēm (skat. arī pārskata sadaļu „Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte”).

RCB speciālistu dalība LU Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas konferencē 10.februārī un Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) 10.kongresā „Brīva piekļuve zināšanām: pastāvīga progressa veicināšana”. 11. un 14.aprīlī RCB Bērnu literatūras nodaļā un filiālbibliotēkā „Vidzeme” stažējās Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja Ilze Karsa.

31.augustā desmit RCB darbinieki piedalījās seminārā „Labais! Baigi čoini! Kā dabūt jauniešus uz bibliotēku?”, ko vadīja Klaudija Elsnere-Overberga, Zolingenes pilsētas bibliotēkas direktore (Vācija). Semināru organizēja Gētes institūts Rīgā.

11.oktobrī vairāku RCB struktūrvienību pārstāvji piedalījās biedrības „Patvērums. Droša māja” projektā „Atver acis” organizētajā seminārā „Preventīvie pasākumi cilvēku tirdzniecības mazināšanā”.

24.novembrī RCB direktora vietniece Andra Vīta piedalījās biedrības „Izglītības apvienība „I Fortum”” sadarbībā ar LNB, RCB un LU Sociālo zinātņu fakultātes (SUF) Informācijas un bibliotēku studiju nodaļu organizētajā konferencē „Inovācijas bibliotēku nozares izglītībā”, kas notika Rīgā.

28.novembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe Zinta Geršmane piedalījās diskusijā "Nacionālo digitālo bibliotēku veidojot: saturs, kvalitāte, praktiskās iespējas", kas notika Rīgā, LU SUF. Diskusiju organizēja LU SUF Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa un Sociālo un politisko pētījumu institūts, LNB, LBB Jauno speciālistu sekcija.

22. un 23.novembrī RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe un RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Solvita Brežinska piedalījās Gētes institūta Rīgā organizētajā seminārā bibliotekāriem „Creative Gaming: Radoša datorspēļu izmantošana bibliotēkā”, ko vadīja Matias Lēve, interaktīvā dizaina speciālists, „Initiative Creative Gaming” biedrs (Vācija).

16.novembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga piedalījās RD Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes Nodarbinātības nodaļas organizētajā informatīvajā seminārā sociālajiem darbiniekiem darbā ar bezdarbniekiem, kur Ingūna Stranga iepazīstināja semināra dalībniekus ar RCB tīklu un sniegtajiem pakalpojumiem, bet 21.decembrī Ingūna Stranga piedalījās personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes sēdē, ko organizēja RD Labklājības departamenta Sociālo pakalpojumu sektora pilngadīgām personām nodaļa un kurā piedalījās personu ar invaliditāti nevalstisko organizāciju pārstāvji. Ingūna Stranga informēja par RCB un tās pakalpojumiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (skat. vairāk pārskata sadaļu „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

RCB piedalījās triju LU SUF Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas studentu prakses realizācijā, kā arī studentu zinātnisko darbu ietvaros veiktajās aptaujās.

2011.gadā RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Vilka veica informācijas resursu izsnieguma analīzi RCB, apkopotos datus iesniedzot AKKA/LAA.

Starptautiskā sadarbība (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde”)

No 31.janvāra līdz 3.februārim RCB direktore Doloresa Veilande atradās projekta sagatavošanas vizītē Ūmeo pilsētas bibliotēkā Zviedrijā. Komandējums noritēja Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas „Leonardo da Vinci” apakšprogrammas „Rīgas Centrālās bibliotēkas un Ūmeo pilsētas bibliotēkas sadarbības projekta sagatavošana” ietvaros.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Zane Ramiņa no 10. līdz 12.februārim piedalījās Helsinku pilsētas bibliotēkas organizētajā konferencē „Jaunā bibliotēka – forma un funkcija”, kas notika Helsinkos (Somija).

23.februārī RCB Grīziņkalna filiālbibliotēku apciemoja Norčepingas (Zviedrija) pašvaldības delegācija ar mēri Lī Teski (Li Teske) priekšgalā. Vizīte notika Rīgas un Norčepingas 2011.gada sadarbības plāna [parakstīšanas programmas](#) ietvaros. Tās laikā viesi iepazinās ar filiālbibliotēkā izvietoto ceļojošo izstādi, veltītu starptautiskā CADDIES projekta („Pievilcīgas un dinamiskas sabiedrības izveide kopīgi ar iedzīvotājiem”) realizācijai.

No 27.maija līdz 7.jūnijam notika pirmā starptautiskā ne-konference „Velobrauciens par bibliotēkām” (Cycling for libraries). RCB šajā velobraucienā pārstāvēja un ar prezentāciju par ārējo apkalpošanas punktu „Saulaino dienu bibliotēka” BKUS kolēģus no daudzām pasaules valstīm iepazīstināja tā vadītāja Ilze Marga.

Ilze Marga ne-konferencē „Velobrauciens par bibliotēkām”

2.jūnijā RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” viesojās Tbilisi (Gruzija) mērs Georgijs Ugulava.

RCB direktore Doloresa Veilande no 11. līdz 21.augustam piedalījās IFLA kārtējā ģenerālkonferencē - pasaules bibliotekāru kongresā Sanhuanā (Puertoriko). 77.IFLA ģenerālkonferences temats bija „Bibliotēka aiz bibliotēkas robežām – integrācija, inovācija un informācija visiem” (Libraries beyond libraries: Integration, Innovation and Information for all).

RCB direktore Doloresa Veilande IFLA ģenerālkonferencē Sanhuanā

13. un 14.oktobrī RCB direktore Doloresa Veilande un RD Izglītības, kultūras un sporta departamenta (IKSD) Kultūras pārvaldes (KP) Kultūras centru programmas vadītājs Arnis Miltiņš mācību braucienā apmeklēja Ūmeo pilsētas bibliotēku Zviedrijā.

13. un 14.oktobrī Rīgā notika publisko bibliotēku attīstības projekta 3td rīkotā konference bibliotēku vadītājiem „Bibliotēka. Sarunas par vērtībām”. Konferencē ar priekšlasījumiem un sarunām par aktuāliem publisko bibliotēku ietekmes jautājumiem piedalījās arī Bila un Melindas Geitsu fonda (BMGF) programmas Globālās bibliotēkas (Global Libraries) direktore Debora Džeikobsa (Deborah Jacobs), apmācību, ietekmes novērtēšanas un bibliotēku veicināšanas vadītāja Dženeta Savaija (Janet Sawaya), programmu vadītāja Pilāra Paceko (Pilar Pacheco) un citi Globālo bibliotēku pārstāvji. Konferencē darbā piedalījās arī RCB un filiālbibliotēku vadītāji. 13.oktobrī Globālo bibliotēku pārstāvji apmeklēja RCB ārējo apkalpošanas punktu Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem.

20.oktobrī RCB 105 gadu jubilejai veltīto konferenci apmeklēja ārvalstu viesi: Helsinku (Somija) pilsētas bibliotēkas direktora vietniece Marja Līsa Komulainena, Ūmeo pilsētas bibliotēkas Pieaugušo sekcijas vadītājs Leifs Martensons (Zviedrija), Sanktpēterburgas M. Ļermontova Starprajonu centralizētās bibliotēku sistēmas direktors Sergejs Serejčiks (Krievija), Čehijas Nacionālās bibliotēkas direktora vietnieks Ādolfs Knolls, Viļņas pilsētas bibliotēkas direktore Rima Gražiene un direktora vietniece Simona Žiliene (Lietuva). Vairāki ārvalstu viesi konferencē uzstājās ar referātiem.

*RCB 105 gadu jubilejas konferencē referēja RCB starptautiskās sadarbības partneru pārstāvji
Leifs Martensons un Marja Līsa Komulainena*

No 24.oktobra līdz 6.novembrim RCB direktora vietniece Andra Vīta, pamatojoties uz Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmā „Valsts administrācija” atbalstīto projekta pieteikumu „Sharing Experiences of City Public Library Management”, pieredzes apmaiņā apmeklēja Helsinku pilsētas bibliotēku (Somija) un Kopenhāgenas pilsētas bibliotēku (Dānija).

27. un 28.oktobrī Rīgā viesojās IFLA Āfrikas sekcijas pastāvīgās komisijas pārstāvis Frensis Kirkvuds (Francis Kirkwood, Kanāda) un IFLA Informācijpratības sekcijas komitejas pārstāves dr. Franciska Vīna (Franziska Wien, Vācija) un Dalia Naujokaitis (Kanāda). 27. oktobrī viesi tikās ar Rīgas domes IKSD KP Kultūras centru programmas vadītāju Arni Miltiņu, RCB direktori Doloresu Veilandī un LNB pārstāvjiem ar direktoru Andri Vilku priekšgalā. Tikšanās mērķis un diskusiju temats bija IFLA satelītkonferences „Informācija pilsoniskajai izglītībai” (Information for Civic Literacy) organizācija un norise Rīgā 2012.gada augustā. 28.oktobrī viesi

apmeklēja RCB filiālbibliotēku „Vidzeme”, RCB ārējo apkalpošanas punktu Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem un „Saulaino dienu bibliotēku” BKUS.

Eiropas Kopienas Mūžizglītības programmas (2007-2013) „Leonardo da Vinci” apakšprogrammā atbalstītā RCB projekta „Bibliotekārie pakalpojumi ieslodzījuma vietās” ietvaros no 6. līdz 12.novembrim RCB Bibliotēku dienesta vadītāja Daiga Bērziņa un Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Daina Ģeibaka piedalījās pieredzes apmaiņā Ūmeo pilsētas bibliotēkā Zviedrijā.

13.decembrī RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā viesojās UNESCO Gruzijas Nacionālās komisijas ģenerālsēkretāre Ketevana Kandelaki. Vizīte notika ar 15 UNESCO dalībvalstu nacionālo komisiju sanākumi saistīto pasākumu ietvaros, kas decembra sākumā notika Rīgā. Kopā ar ģenerālsēkretāri bibliotēku apmeklēja UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas Izglītības sektora vadītāja Baiba Moļņika un projektu koordinatore Madara Kāne.

Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Jau 2010.gada nogalē dabas apstākļu ietekmē (sniegs, lietus, ledus) ievērojami bojājumi tika nodarīti griestiem un sienām RCB Juglas, Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, filiālbibliotēkā „Vidzeme” un „Pārdaugava”. Izveidojušies notecējumi un plaisas sienās, apmetuma bojājumi apdraud bibliotēku lasītājus un nav pieļaujami vizuāli. Renovācijas darbus plānots veikt 2012.gadā.

Joprojām sliktā stāvoklī atrodas telpas RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā Maskavas ielā 271a. Pilnībā satrunējušie koka rāmji netur stiklus un praktiski nav atverami telpu vēdināšanai, ziemā spraugu dēļ aizplūst siltums no telpām. Bērnu nodaļā iegrimusi grīda, kādēļ veidojas avārijas situācija, nepieciešams uzlabot apgaismojumu. 2011.gadā minētajā bibliotēkā nomainīts sanitārā mezgla aprīkojums.

Avārijas situācija ar telpām un kanalizācijas sistēmu ir RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis” Lapu ielā 24, kur steidzami nepieciešama renovācija, ir izvērtējama bibliotēkas slēgšana lietotājiem. Vēlama apkures sistēmas nomaiņa no skaidu granulām uz gāzes apkuri; pilnībā jāatjauno kanalizācijas sistēma.

Pēc rekonstrukcijas RCB Imantas filiālbibliotēkā Slokas ielā 161, papildus cokolstāvā uzstādītas metāla žalūzijas, bibliotēkas ieejā iekārtots gaisa aizskars siltumenerģijas saglabāšanai, atjaunots krāsojums sienām notecējuma vietā, kas bija radies meteoroloģisku apstākļu ietekmē, nomainīts izsistais pakešu logs (izmērā 2 x 3m). Filiālbibliotēka aprīkota ar Eiropas standartam atbilstošu aprīkojumu. Atvērta lasītājiem 2011.gada 1.decembrī.

2011.gada 23.jūnijā RCB tika piešķirtas papildus telpas 2.stāvā, Brīvības ielā 49/53, Rīgā.

Rīgas Centrālās bibliotēkas telpas Brīvības ielā 49/53

Tuvojas nobeigumam apjomīgais darbs pie RCB 2., 6., un 7.stāva Brīvības ielā 49/53 vienotās bibliotēkas koncepcijas realizācijas.

2.stāvā nomainītas griestu plāksnes, atjaunots sienu krāsojums, grīdai uzklāts lamināts, izveidota atsevišķa telpa apkopējām, tualetes apmeklētājiem un darbiniekiem, tualete lietotājiem ar īpašām vajadzībām, izveidota papildus izeja uz kāpnēm ar metāla durvīm. Telpas aprīkotas ar Eiropas standartam atbilstošām mēbelēm.

6.stāvā atjaunots sienu krāsojums lifta telpā, racionālāk izvietots aprīkojums saskaņā ar jauno funkcionālo plānu.

7.stāvā ieklāts jauns grīdas segums, pārkrāsotas sienas, atjaunots krāsojums lifta telpā, nomainītas logu žalūzijas, mainīts telpas funkcionālais plānojums.

RCB Šampētera filiālbibliotēkā (Lielirbes ielā 6, Rīgā) 1.stāvā daļēji nomainīts grīdas segums, telpas aprīkotas ar Eiropas standartam atbilstošu aprīkojumu. Bibliotēkas atvēršana apmeklētājiem plānota 2012. gada martā.

RCB Ilģuciema filiālbibliotēkā (Lidoņu ielā 27, Rīgā) nomainītas mēbeles lasītavā, nomainīts siltā ūdens boilers.

RCB filiālbibliotēkā „Rēzna” (Lomonosova ielā 14, Rīgā) restaurētas betona kāpnes pie ieejas bibliotēkā, pārkrāsotas sienas bērnu literatūras nodaļā, uzlabots apgaismojums vadītājas kabinetā.

RCB filiālbibliotēkā „Pārdaugava” (Dzirciemā ielā 26, Rīgā) nomainītas bojātās griestu plāksnes, pie ieejas uzstādīta velosipēdu novietne.

Lai nodrošinātu RCB Torņakalna filiālbibliotēkas iekārtošanu ar jaunām mēbelēm, bibliotēkā kopš 2011.gada 14.decembra pārtraukta informācijas nesēju izsniegšana.

Bibliotēkas personāls

2011.gada beigās RCB strādāja 289 darbinieki, no kuriem 210 bija bibliotekārie darbinieki (196 – pilna laika slodzes darbinieki, 13 strādāja pusslodzi, bet vienam bija cita slodze). 206 bibliotekārie darbinieki RCB strādāja pamatdarbā.

RCB realizē savu darbību atbilstoši Bibliotēku likumam, Latvijas Republikas Darba likumam, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam (apstiprināts Rīgas domē 26.07.2011., Nr.141) un šādiem saistošiem dokumentiem: Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba kārtības noteikumi (apstiprināti 22.12.2006.); Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba koplīgums (noslēgts starp RCB direktori un RCB darbinieku arodbiedrību 18.12.2006.); kā arī saskaņā ar amatu aprakstiem, kuri 2011.gadā tika pārstrādāti, un instrukcijām.

Valsts ekonomiskās lejupslīdes laikā ikvienā uzņēmumā vai iestādē, pieaugot darba apjomam, svarīgi ar mazākiem resursiem sasniegt labāku rezultātu. Viens no veidiem – darba drošība. Kopš 2011.gada marta RCB izveidota personāla vienība – darba aizsardzības galvenais speciālists. Linda Štamere, pildot amatu pienākumus, veikusi darba vides un vietas risku novērtējumu RCB struktūrvienībās.

2011.gada maijā RCB Personāla nodaļai tehniski tika nodrošināta piekļuve RD personāla uzskaites sistēmai „Kadri”. Programma „Kadri” paredzēta personāla nodaļas darbiniekiem, lai veiktu personāla uzskaiti, sagatavotu dažāda veida pārskatus par struktūrvienībās strādājošiem darbiniekiem.

Septembrī RCB un tās filiālbibliotēku darbinieki, kuri 2011.gadā atzīmēja nozīmīgu darba vai dzīves jubileju, devās ekskursijā uz Mālpils muižu.

Četras RCB filiālbibliotēku vadītājas vada divas filiālbibliotēkas: filiālbibliotēka „Avots” un Biķernieku filiālbibliotēka, Torņakalna filiālbibliotēka un filiālbibliotēka „Zemgale”, Čiekurkalna filiālbibliotēka un Jaunciema filiālbibliotēka, Juglas filiālbibliotēka un Mežciema filiālbibliotēka. Kopš 2011.gada jūlija RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” vadītāja vēl aizvieto RCB filiālbibliotēkas „Kurzeme” vadītāju bērna kopšanas atvaļinājuma laikā.

21. martā tika pasniegta ikgadējā RD IKSD balva „Baltais zvirbulis, 2010”. Par iniciatīvu jaunas darba formas - grāmatu maiņas punktu ieviešanā RCB darbībā - nominācijā „Rīgas pilsētas pašvaldības bibliotēkas darbinieks” balvu saņēma RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Māra Grigorevska.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Māra Grigorevska

Darbinieku tālākizglītība

2011.gadā RCB darbinieku tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi notika tālākizglītības mācību programmas ietvaros, Latvijas Valsts un BMGF līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta 3td ietvaros, kā arī sadarbībā ar citām institūcijām (skat. pārskata sadaļu „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums” un „Projektizstrāde”).

RCB bibliotekāriem tika organizētas šādas nodarbības:

- 10., 17.februārī LNB BAI apmeklējums un jaunākās profesionālās literatūras apskats.
- 14.aprīlī notika psiholoģes Valentīnas Saukas seminārs „Kā veidot attiecības ar pusaudžiem”.
- 19.aprīlī informācijas dienas ietvaros RCB struktūrvienību vadītāji noklausījās pārskatu par starptautiskā konferencē par bibliotēku arhitektūru un dizainu „Jaunā bibliotēka – forma un funkcijas” (Helsinki, Somija) redzēto un secināto.
- 15.maijā tika organizēts apaļais galds darba problēmsituāciju risināšanai.
- 18.maijā notika seminārs ”Drošība internetā”, ko vadīja pārstāvji no Net-Safe Latvia Drošāka interneta centra un psihologs no Valsts bērnu tiesību aizsardzības centra.
- 27.septembrī informācijas dienas ietvaros RCB struktūrvienību vadītāji noklausījās pārskatu par IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējo konferenci Ņujorkā (ASV).

- Lai uzlabotu pasākumu kvalitāti, tika rīkots nodarbību cikls „Pasākumu režijas pamati” ar teorētisko un praktisko daļu (12 akadēmiskās stundas), kuru vadīja Latvijas Kultūras koledžas docētāja Anna Jansone.
- 13.oktobrī RCB Bibliotēku dienesta speciālisti un struktūrvienību vadītāji darba grupā apsprieda problēmas un meklēja risinājumus par bērnu krājuma daļas šifrēšanu un sadarbību ar skolām.
- 25.oktobrī ikmēneša informācijas dienas ietvaros RCB viesojās “Jauno uzņēmēju centra” speciālists Andris Vulāns, kurš klātesošos iepazīstināja ar centra darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem. Tika pārrunāta arī iespējamā sadarbība informācijas par centra darbību izplatīšanā RCB un filiālbibliotēkās.
- 24.novembrī tiem RCB bibliotekāriem, kuri nepiedalījās vasarā notikušajā seminārā „Labais! Baigi čoini! Kā dabūt jauniešus uz bibliotēku?”, tika organizēta praktiska nodarbība par seminārā apgūto.
- 30.novembrī Pārdaugavas mākslas un mūzikas skolas zālē Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes dienesta nodaļas vecākais inspektors Juris Blūzmanis RCB darbiniekiem nolasīja lekciju „Ugunsdrošība”.

Ugunsdrošības teorētiskā lekcija un praktiskā nodarbība RCB darbiniekiem

- 1.decembrī RCB bibliotekāri noklausījās Litas Vēveres vadīto semināru „Informācijpratība – ceļvedis datu džungļos”.
- 15.decembrī RCB bibliotekāri noklausījās pārskatu par RCB ārējā apkalpošanas punkta BKUS vadītājas Ilzes Margas dalību pirmajā starptautiskajā ne-konferencē „Velobrauciens par bibliotēkām” (Cycling for libraries) un projektu ietvaros notikušo mācību braucienu uz Ūmeo (Zviedrija).

Martā 11 RCB jaunie darbinieki tika organizēti tradicionālā mācību kursa par darba procesu organizēšanu RCB, bibliotēkā darba pamatiem un aktualitātēm. Nodarbības vada RCB Bibliotēku dienesta un Automatizācijas nodaļas speciālisti ar mērķi veidot piederības izjūtu RCB. Pilns mācību kurss – 36 akadēmiskās stundas. 2011.gada mācību kursa temati: uzziņu-informatīvais darbs tradicionālajā un elektroniskajā vidē, ieteicošā bibliogrāfija, RCB datubāzes, elektroniskā kataloga izmantošana; novadpētniecības darbs, bibliotēku vēsture; bibliotēkas krājuma komplektēšana un organizēšana RCB, SBA, Repozitārija un vienotā krājuma izmantošana, RCB KAN darbs; RCB struktūra, finansēšana, bibliotēkā dokumentācija, darba plānošana, RCB struktūrvienības Rīgā, Graudu ielā 59; lasītāju un izsnieguma reģistrēšana, statistikas datu izgūšana BIS ALISE; publicitāte, pasākumu organizēšana bibliotēkā, bibliotēkas izstādes organizēšanas metodika; lasītāju apkalpošana, darbs ar lasītāju grupām. Vienu vai vairākas šā kursa nodarbības pēc struktūrvienības vadītāja deleģējuma apmeklēja arī citi RCB bibliotekāri. Kurša beigās ikviens jaunais darbinieks kārtoja pārbaudes testu.

Lai veicinātu datubāžu izmantošanas efektivitāti, Rīgas Reģionālajā mācību centrā (atrodas RCB telpās Graudu ielā 59) un RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” 2011.gadā projekta 3td ietvaros notikuši šādi mācību semināri:

Kursa nosaukums	Apmācīto bibliotekāru skaits	Organizēto grupu skaits
Vienotais pakalpojumu portāls „Latvija” un tā iespējas	37	3
Lursoft IT datubāze „Laikrakstu bibliotēka”	43	3

Laikā no janvāra līdz maijam un no oktobra līdz decembrim reizi divās nedēļās notika profesionālās angļu valodas kursi divām grupām.

Finansiālais nodrošinājums

2011.gadā RCB pamatbudžets bija 1 837 245 LVL (saņemtā pašvaldības dotācija bija 1 816 395 LVL, t.sk., papildus piešķirtie 81 000 LVL RCB Imantas filiālbibliotēkas un RCB mēbeļu un iekārtu iegādei). Salīdzinājumā ar 2010.gadu pašvaldības dotācijas palielinājums bija 2.6% jeb 81 000 LVL. Ieņēmumi par maksas pakalpojumiem tika plānoti 20 850 LVL, taču tie bija 19 784 LVL; samazinājums – 5.1% no plānotā (RCB un filiālbibliotēku sniegtie maksas pakalpojumi netika izpildīti bibliotēku reorganizācijas dēļ).

No kopējiem izdevumiem RCB un filiālbibliotēku darbības nodrošināšanai 89.3% izlietoti kārtējiem izdevumiem un 10.7% - kapitāliem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir darbinieku atalgojums, kas kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un pabalstiem veido 84.2%. Pārējie kārtējie izdevumi bija 15.8% (galvenokārt periodikas iegāde, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, apgaismošana). Informācijas resursu iegādei izlietoti 127 881 LVL, kas ir 7.8% no uzturēšanas izdevumiem. Periodikas pasūtīšanai izlietoti 21 547 LVL. Kopumā izdevumi informācijas resursu iegādei 2011.gadā, salīdzinot ar 2010.gadu, nav pieauguši.

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte

Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

RCB darba jautājumi 2011.gadā tika regulāri pārrunāti RD IKSD, RD IKSD KP, RD Īpašuma departamentā, kā arī skatīti RD Izglītības, kultūras un sporta lietu komitejā.

Pārskata gadā īpaši tika aktualizēta infrastruktūras attīstība un sakārtošana. Lasītājiem atvērtas šādas filiālbibliotēkas: RCB Biķernieku filiālbibliotēka (Burtnieku ielā 37), RCB Jaunciema filiālbibliotēka (Gaileņu ielā 5) un RCB Imantas filiālbibliotēka (Slokas ielā 161). Minēto filiālbibliotēku telpas tika renovētas 2010.gada nogalē.

Pamatojoties uz Rīgas domes 08.07.2008. apstiprinātās „Rīgas pilsētas Kultūras stratēģijas 2008. – 2025. gadam” noteiktajām prasībām un Rīgas domes apstiprinātam Rīgas Centrālās bibliotēkas optimizācijas plānam (Rīgas domes 09.03.2010 lēmums Nr. 1098), 2011. gada 22. jūnijā tika piešķirtas papildus telpas Rīgas Centrālajai bibliotēkai Brīvības ielā 49/53, 2.stāvā, 650 m² platībā. Sakarā ar būtisku telpu plašināšanu

2011.gada jūlijā tika uzsākta bibliotēkas reorganizācija, integrējot RCB Svešvalodu filiālbibliotēkas un RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēkas „Tilts” krājumu.

RD IKSD direktors Guntis Helmanis, RD IKSD Kultūras pārvaldes priekšiece Dzidra Šmita, RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane un RD IKSD galvenie speciālisti regulāri apmeklē RCB un tās filiālbibliotēkas, piedaloties pasākumos, kā arī bibliotēkas darba izvērtēšanas vizītēs.

RD IKSD Kultūras pārvaldes priekšiece Dzidra Šmita piedalās RCB darba grupās, informācijas dienās, bibliotēku akreditācijās, darbojas RCB Gadagrāmatas redkolēģijā.

2011.gada 20.oktobrī RD IKSD Kultūras pārvaldes priekšiece Dzidra Šmita ar prezentāciju uzstājās RCB 105.jubilejai veltītā starptautiskā konferencē. Šajā konferencē ar uzrunu piedalījās arī RD priekšsēdētāja vietnieks Andris Ameriks un RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane. Konferences norisei telpas nodrošināja Rīgas Kultūras un tautas mākslas centrs „Mazā Ģilde” (Amatu ielā 3/5) pilsētas vienotās Kultūras telpas koncepcijas ietvaros.

RCB Konferences viesus uzrunāja RD priekšsēdētāja vietnieks Andris Ameriks un RD Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane

Pašvaldības pārstāvji iepazīstina ar RCB pakalpojumiem arī starptautiskās partnerības ietvaros. RD IKSD KP priekšiece Dzidra Šmita:

no 15. līdz 20.maijam piedalījās starptautiskajā IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējā konferencē Ņujorkā, ASV, kurā uzstājās ar prezentāciju par RCB ārējiem apkalpošanas punktiem un darbu ar dažādām lasītāju riska grupām;

13. un 14.oktobrī piedalījās Ziemeļu ministru padomes un Helsinku Pilsētas bibliotēkas rīkotajā konferencē „Nākotnes bibliotēkas”, kurā nolasīja referātu par RCB ārējiem apkalpošanas punktiem un citiem jaunajiem RCB pakalpojumiem lasītājiem, kā arī RCB tīkla attīstību.

Par sadarbību ar RD ITC skat. pārskata sadaļā „Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums”.

Publicitāte

2011.gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā lielākā uzmanība tika pievērsta **informācijai par RCB sniegto pakalpojumu pieejamību ikvienam interesentam**, īpaši apstākļos, kad RCB filiālbibliotēkas tika reorganizētas vai slēgtas uz laiku iekārtošanas darbu vai krājuma inventarizāciju gadījumā. Rīgas iedzīvotāji vienmēr bija informēti, kur saņemt bibliotekāro pakalpojumu, ja uz laiku kādā RCB nodaļā vai filiālbibliotēkā tas nebija pieejams.

2011.gadā tika atzīmēta **RCB 105 gadu jubileja**, kam bija veltīti vairāki nozīmīgi pasākumi. RCB kā klientorientētas informācijas, izglītības, kultūras un saskarsmes iestādes attīstībai svarīgākie bija **grāmatas, lasīšanu un bibliotēku** popularizējoši pasākumi, kuru atspoguļošanā un popularizēšanā tika ieguldīts liels darbs.

RCB sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā strādā gan RCB administrācija, gan RCB Bibliotēku dienesta speciālisti, gan RCB nodaļu un filiālbibliotēku darbinieki, taču nozīmīgākais ir **RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas** (līdz 2010.gadam - RCB Publicitātes nodaļa) ieguldījums. RCB Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālists strādā pie pilnas publicitātes materiālu paketes sagatavošanas, kurā ietilpst preses reližu veidošana un to nosūtīšana sabiedriskajiem medijiem, komunikācija ar mediju pārstāvjiem un interviju koordinēšanas darbs, komunikācija ar pasākumu rīkotājiem, ielūgumu tekstu sagatavošana, pasākumu potenciālo viesu adresu noskaidrošana un ielūgumu izsūtīšana elektroniski, pasākumu fotodokumentēšana, tekstuālo atskatu veidošana ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis”, fotogrāfiju atlase un apstrāde ievietošanai RCB tīmekļa vietnē un nosūtīšanai Latvijas bibliotēku portālam un RD IKSD KP, informatīvo tekstu variēšana, piemērojot tos dažādiem nolūkiem dažādām mājaslapām u.c.

Sabiedrisko attiecību nodaļas sagatavotās **preses relīzes** par nozīmīgākajiem notikumiem RCB regulāri tika nosūtītas ievietošanai RD IKSD KP mājaslapas ikmēneša jaunumu sadaļā, kā arī Rīgas pašvaldības portālā un Bibliotēku portālā. Informācija tika sūtīta arī Latvijas ziņu aģentūrai LETA, no kurienes tā nonāk plašsaziņas līdzekļu rīcībā, kā arī interneta portāliem *delfi.lv, apollo.lv, reitingi.lv, studentnet.lv, kasjauns.lv, ir.lv, tvnet.lv* u.c., televīzijas (LTV, LNT, TV5, TV3, PRO100) ziņu dienestiem, kā arī citiem plašsaziņas līdzekļiem (laikrakstiem *Diena, Neatkarīgā Rīta Avīze, Latvijas Avīze, Telegraf, Vesti segodnja, Čas*, žurnālam *Santa*).

Sabiedrības informēšanai interneta telpā tiek uzturēta un pilnveidota **RCB tīmekļa vietne www.rcb.lv**, kā arī tīmekļa vietne bērniem www.rcb.lv/kids. 2011.gada nogalē RCB mājaslapā izveidota sadaļa “Fotogalerija”. Reizi mēnesī mājaslapā (arī bērnu mājaslapā) tiek ievietota apkopotā informācija par RCB nodaļās un filiālbibliotēkās organizētajiem pasākumiem un izstādēm. RCB tīmekļa vietnē var iepazīties arī ar visu šajā pārskatā minēto notikumu un pasākumu aprakstiem, jo mājaslapā tiek veidots aktualitāšu arhīvs, kurā informācija tiek grupēta un ir ērti atrodamā pēc aktualitātes atspoguļošanas gada un mēneša. 2011.gadā, izmantojot „Microsoft” tīmekļa vietņu automatiskās tulkošanas rīku, tika izredīgēts un saglabāts RCB mājaslapas teksts angļu un krievu valodā (darbu veica RCB Bibliotēku dienesta un Sabiedrisko attiecību nodaļas speciālisti).

Sabiedrības un bibliotēkas lasītāju viedokļa izzināšanai par RCB un filiālbibliotēku sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, bibliotēku pieejamību u.c. **RCB tīmekļa vietnē tika veiktas nelielas aptaujas** gan pieaugušajiem, gan bērniem, piemēram, Cik bieži Jūs apmeklējat bibliotēku? Kā Jūs vērtējat bibliotēkas (-u), kuru apmeklējat, darba laiku? Vai Jūs izmantojat bibliotēkā pieejamos datorpakalpojumus? Vai apmeklējat bibliotēkas organizētos pasākumus? u.c.

Latvijas bibliotēku portālā informācija tika ievietota tikai RCB kā reģiona galvenās bibliotēkas profilā, kur tika atspoguļotas nozīmīgākās RCB un arī filiālbibliotēku aktualitātes. Kā galvenais interneta resurss RCB nodaļu un filiālbibliotēku pasākumu un citu aktualitāšu popularizēšanai tiek izmantota RCB

mājaslapa. Konceptuāli tika strādāts pie plāniem RCB popularizēšanai dažādos sociālajos tīklos (*Twitter, Facebook, draugiem.lv*).

Reizi mēnesī turpināja iznākt RCB Bibliotēku dienesta sagatavotais **informatīvais izdevums „Jaunās Vēstis”** (pieejams arī RCB tīmekļa vietnē sadaļā “Publikācijas”).

2011.gadā RCB notikuši **1564 pasākumi**, ko **apmeklējuši 26 096** interesenti (tajā skaitā tematiskie pasākumi, ekskursijas uz bibliotēku, bibliotekārās stundas, konkursi, lasītāju klubu pasākumi, tikšanās ar sabiedrībā populāriem cilvēkiem u.c. visdažādākajām mērķauditorijām). Visvairāk pasākumu tiek organizēts dažādām bērnu mērķauditorijām, īpaši aktīva ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, kuru audzēkņiem tiek organizēti bibliotēku un to sniegto pakalpojumu un lasīšanu popularizējoši un veicinoši pasākumi.

RCB tīkla attīstības, bibliotēku iekārtošanas un pakalpojumu pieejamības un to popularizēšanas jomā nozīmīgi pasākumi 2011.gadā bija:

- Jaunās **RCB Biķernieku filiālbibliotēkas atvēršana** 14.janvārī. Atklājot bibliotēku, RD IKSD KP priekšniece Dzidra Šmita atzīmēja, ka jaunā bibliotēka ir apliecinājums tam, ka optimizācija nebūt nenozīmē likvidāciju. Jaunā bibliotēka no 15.janvāra uzsāka Biķernieku apkaimes iedzīvotāju apkalpošanu, turpinot reorganizētās RCB filiālbibliotēkas „Burtnieks” tradīcijas.

RCB Biķernieku filiālbibliotēkas un Jaunciema filiālbibliotēkas atvēršanas pasākums

- **RCB Jaunciema filiālbibliotēkas atvēršanas pasākums** pēc telpu renovācijas 11.februārī, uz kuru pulcējās RD IKSD Kultūras pārvaldes un RCB pārstāvji. Bibliotēka nav liela, taču Jaunciemā, tāpat kā citās RCB filiālbibliotēkās, tiek nodrošināts pilnvērtīgs un mūsdienīgs bibliotekārais pakalpojums. Lielos un mazos lasītājus Jaunciemā tagad gaida gaišas, siltas telpas, jaunas mēbeles un ērti lietojams krājums.
- **Renovētās RCB Imantas filiālbibliotēkas atklāšana** 29.novembrī. 1980.gadā dibinātā RCB Imantas filiālbibliotēka vairāk nekā 30 gadus darbojās īpaši bibliotēkas vajadzībām projektētās vairāklīmeņu telpās, kuru kopplatība ir ap 900m². Pa šiem gadiem telpas bija nolietotas, tās bija skāruši arī lietus un sniega raisīti postījumi, tāpēc nepieciešamība pēc remontdarbiem bija ārkārtēja. Pēc remonta RCB Imantas filiālbibliotēka lietotājiem piedāvā plašas, gaišas telpas, jaunas mēbeles un ērti lietojamu, tematiski izvietotu krājumu, kā arī visai plašu datoru parku un telpas nodarbībām.

Renovētās RCB Imantas filiālbibliotēkas atklāšana

Atzīmējot RCB 105 gadu jubileju:

- 20.oktobrī Mazajā Ģildē notika **RCB 105.jubilejai veltīta starptautiskā konference**. Konferences pamattēma bija bibliotēkas attīstība un starptautiskā sadarbība.

RCB 105 gadu jubilejas konference

- RCB jubilejas konferences laikā tika prezentēts **RCB fotoalbums „Viena diena bibliotēkas dzīvē”**, kas tapis sadarbībā ar fotomākslinieku Valteru Poļakovu. Albums ataino bibliotēkā gada laikā sastaptos cilvēkus un situācijas. Fotoalbumā apkopoti 42 laikposmā no 2010. līdz 2011.gadam tapuši uzņēmumi. Valtera Poļakova fotogrāfijas papildina viņa meitas Signes Poļakovas sentences.

Fotoizstāde „Viena diena bibliotēkas dzīvē” un tās autors fotogrāfs Valters Poļakovs

- RCB jubilejas konferences apmeklētāji varēja iepazīties arī ar **ceļojošo fotoizstādi “Viena diena bibliotēkas dzīvē”**. Izstāde – divdesmit piecas RCB veltītas fotogrāfijas, t.i., fotoalbumā redzamo uzņēmumu izlase – tapusi ar RD IKSD finansiālo atbalstu (skat. pārskata sadaļu „Projektizstrāde”).

2012. gadā izstāde būs skatāma RCB galvenajā ēkā, kā arī citās RCB filiālbibliotēkās, bet augustā, IFLA ģenerālkonferences laikā, kas notiks Helsinkos (Somija), ceļojošo fotoizstādi plānots izstādīt Helsinku pilsētas bibliotēkā.

- **“Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2010”**, kuras atvēršanas svētki notika 10.augustā, piedāvā lasītājiem jaunu sadaļu „Atmiņu grāmatas lappuses”, kas tapusi RCB 105.gada jubilejas priekšvakarā, un tajā apkopotās atmiņas ataino to, kā bibliotēkā ticis strādāts, kas ticis domāts un justs aizvadītā gadsimta pēdējos gadu desmitos.

Rīgas pašvaldības publisko bibliotēku tīkla attīstībai un bibliotēkās pieejamo pakalpojumu daudzveidības atspoguļošanai bija veltīti jau sešpadsmitās **RCB Bibliotēku nedēļas pasākumi** no 18. līdz 23.aprīlim. Tāpat kā visas iepriekšējās, arī sešpadsmitā Bibliotēku nedēļa mudināja cilvēkus uzmanīgāk ieskatīties, ko tad īsti piedāvā publiskā bibliotēka.

Vasarā RCB filiālbibliotēkās notika **vasaras lasīšanas un radošo aktivitāšu programma bērniem „Ideju fabrika grāmatā”** (skat. arī pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem” un „Rīgas Centrālās bibliotēkas darbs ar bērniem un jauniešiem 2011.gada pārskats”).

RCB nodaļas un filiālbibliotēkas aktīvi iesaistās Rīgas **pilsētas organizētajās kultūras un sabiedrības informēšanas aktivitātēs, kā arī valsts līmeņa projektos:**

- Turpinājās RCB filiālbibliotēku sadarbība ar **RD Mājokļu un vides departamentu projekta CADDIES** ietvaros. Rīgas Latgales priekšpilsēta ir projekta pilotreģions, tādēļ virknē šīs priekšpilsētas filiālbibliotēku notika dažādi ar projektu saistīti pasākumi – projekta realizācijas gaitai veltīta izstāde februārī un martā bija aplūkojama RCB Grīziņkalna, Pļavnieku, Daugavas filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā „Pūce”. RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā šo izstādi apmeklēja Norčēpingas (Zviedrija) pašvaldības delegācija. (skat. arī pārskata sadaļu „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums”).

Sabiedriskā apspriešana RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā

- 2011.gadā **sadarbībā ar RD Pilsētas attīstības departamentu** informācija par dažādu projektu sabiedriskajām un publiskajām apspriešanām un citiem pilsētvides veidošanas pasākumiem bija pieejama RCB un tās filiālbibliotēkās visā pilsētā (gada laikā RCB un filiālbibliotēkām izsūtīti ap 40 šādi materiāli). RCB Pļavnieku filiālbibliotēkā notika trīs sabiedriskās apspriešanas (par Dreiliņu mikrorajona apbūvi, prezentācija par trīsstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas celtniecību Purvciemā).

- no 31.marta līdz 10.aprīlim Rīgas Latviešu biedrības nama Baltajā zālē bija apskatāma izstāde „Rīga grāmatās no senatnes līdz mūsdienām”, ko organizēja RCB, Rīgas balvas biedrība un Rīgas Latviešu biedrība un kas bija veltīta Rīgai kā Eiropas kultūras galvaspilsētai 2014.gadā. Uzaicinājumu veidot plašu Rīgai veltītu grāmatu izstādi RCB saņēma no Rīgas balvas biedrības priekšsēdētājas Helēnas Grīnbergas. Izstādē tika izvietotas vairāk nekā 450 dažādos gadsimtos izdotas grāmatas par Rīgu no RCB krājuma.
- 20.aprīlī RCB tika atklāta apgāda „Jumava” 20 gadu jubilejas izstāde. Jubilejas ekspozīcijai tika izvēlētas grāmatas, kuras iemantojušas vislielāko lasītāju interesi un atzinību.
- 21.maijā Arkādijas parkā norisinājās Pārdaugavas svētki, kuros piedalījās RCB Ilģuciema filiālbibliotēka.
- 29.maijā tirdzniecības centrā „Galerija Azur” tika organizēta Hobiju diena, kurā piedalījās arī RCB Ķengaraga filiālbibliotēka.
- 12.jūnijā RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka piedalījās Latvijas Sieviešu invalīdu asociācijas “Aspazija” rīkotajos Vasarsvētkos Grīziņkalnā ar izstādi „Vārds un liktenis” par Vizmas Belševicas dzīvi un literāro mantojumu, kas bija veltīta dzejnieces un Grīziņkalna novadnieces 80. dzimšanas dienai.

Izstāde „Rīga grāmatās no senatnes līdz mūsdienām” un apgāda „Jumava” 20 gadu jubilejas izstāde

- RCB Grāmatu maiņas punkts „Nāc un mainies!” un ar to saistītās aktivitātes Rīgas svētkos augustā, Zinību dienā un Dzejas dienās, Miķeļdienas gadatirgū septembrī, grāmatu svētkos Ķīpsalā, „Galerijā Azur”.
- Mūsdienu kultūras foruma „Baltā nakts” ietvaros 10.septembrī RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka piedalījās programmā „Vārnu ielas kino”, bet RCB Bolderājas filiālbibliotēka piedalījās projektā „Rakstiet vēstules”: valsts pasta kantorim Bolderājā - 225. Forumā apmeklētāji pulcējās bibliotēkas dārzā uz Rīgas Jaunā teātra brīvdabas izrādi „Klāvs” ar Klāva Elsberga dzeju un vēstulēm.
- „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā” (14.-20.novembris), kuras tēma bija “Humors Ziemeļos”, piedalījās 15 RCB filiālbibliotēkas.
- Visa gada garumā RCB un filiālbibliotēkās lasītājiem bija iespēja aplūkot sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju organizēto grāmatu mākslas konkursa „Zelta ābele 2010” nominēto grāmatu izstādi.

UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas projektā “Stāstu bibliotēkas” pasākumi RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā

- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas projektā “Stāstu bibliotēkas” 2011.gadā piedalījās RCB Bišumuižas un Svešvalodu filiālbibliotēka, kurās gada laikā notika stāstiem un stāstīšanai veltīti pasākumi: RCB Bišumuižas filiālbibliotēka aicināja uz pasākumu "Jautri brīži dzīvē un mākslā", kurā piedalījās Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors Ventis Zilberts ar draugiem (15.janvārī), uz tikšanos ar grāmatizdevēju Anitu Mellupi (20.aprīlī), uz pasākumu „Raibi piedzīvojumi Latvijas lauku sētās”, kurā viesojās Ēriks Hānbergs (19.maijs), uz haiku pēcpusdienu, kuras viesis bija Jānis Pētersons (17.septembrī), bērnu pulcēja stāstīšanas pasākums “Mans mīldzīvnieciņš”, pasākumā “Stāsti par cilvēku” bibliotēkas ilggadējā lasītāja Dabas muzeja antropoloģe Aili Marnica stāstīja par cilvēka izcelšanās noslēpumiem, pētījumiem un atklājumiem šajā jomā (19.novembrī); RCB Svešvalodu filiālbibliotēkā notika stāstu vakars "Pētnieku stāsti" - par Matīsu Siliņu, Annu Bērzkalni un Pēteri Birkertu stāstīja Māra Vīksna un Edgars Mucenieks (28.februārī).
- Visa gada garumā RCB filiālbibliotēkās tika organizēti pasākumi lasīšanas veicināšanas programmas „**Bērnu žūrija 2011**” dalībniekiem. Iespēja piedalīties žūrijas grāmatu kolekciju vērtēšanā tika nodrošināta visās RCB filiālbibliotēkās.

RCB pasākumi tika organizēti arī **starptautisku sadarbības projektu ietvaros**:

- 18.aprīlī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” Rīgas un Sanktpēterburgas sadraudzības programmas ietvaros tika atklāta Sanktpēterburgas M.Ļermontova Centrālās bibliotēkas (Krievija) ceļojošā izstāde „Tautu pasakas”.

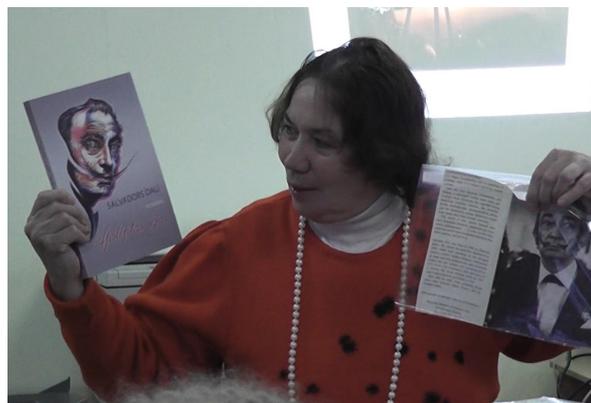

Sanktpēterburgas M.Ļermontova Centrālās bibliotēkas izstāde „Tautu pasakas” un „Grāmatas tēls” RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

- No 7. līdz 27.oktobrim Sanktpēterburgā Rīgas dienu ietvaros, ko organizēja Rīgas dome, Krievijas Etnogrāfiskajā muzejā bija apskatāma Rīgas daiļamata meistarų izstāde «Рижские мастера» («Rīgas meistari»). Šo izstādi kuplināja tematiska RCB izstāde „Latvju raksts daiļamata mākslā”, kurā RCB eksponēja labākos un interesantākos izdevumus, kas veltīti latviešu ornamentam. Izstādes tematika skāra kā latvju rakstu zīmju garīgās un jēdzieniskās konsekvences, tā arī funkcionālās izpausmes visdažādākajos sadzīves priekšmetos – rokdarbos, tautas tērpos, keramikā, rotaslietās u.c.
- 21.oktobrī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” tika atklāta Sanktpēterburgas Starprajonu centralizētās bibliotēku sistēmas organizētā fotoizstāde „Grāmatas tēls” («Образ книги»), kas ir bibliotēkas rīkotā fotokonkursa ietvaros tapušo darbu apkopojums. Izstādē redzamo uzņēmumu autori galvenokārt ir gados jauni fotogrāfi. Grāmata viņu darbos tiek skatīta kā mākslas objekts. Izstāde ir daudzveidīga gan saturiskā piepildījuma un emocionālās nokrāsas, gan tehniskā veikuma un žanriskās piederības ziņā. Novembrī fotoizstāde bija aplūkojama RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā.

Bibliotēku apmeklētāju vidū tradicionāli iecienītas ir **grāmatu prezentācijas** un iespēja tikties ar cilvēkiem, kas piedalījušies grāmatas tapšanā: rakstniekiem, dzejniekiem, māksliniekiem, tulkotājiem:

- RCB Daugavas filiālbibliotēkā 12.novembrī notika pasākums, kurā tika prezentēts Salvadora Dalī latviešu valodā pirmoreiz tulkotais romāns „Apslēptās sejas” un kurā piedalījās grāmatas tulkotāja Ārija Gotvonī. 25.novembrī šajā filiālbibliotēkā notika dzejai veltīts pasākums, tā ietvaros tikšanās ar dzejnieku Imantu Lastovski un autora dzejas grāmatiņas „Vakara eņģes” atklāšanas svētki.

Lauras Dreišes grāmatas „Nepabeigtais skūpstis” un Salvadora Dalī romāna „Apslēptās sejas” atvēršanas svētki

- RCB Jauniešu un bērnu literatūras nodaļā notika rakstnieces Lauras Dreišes otrās grāmatas „Nepabeigtais skūpstis” atvēršanas svētki.
- Arnolda Auziņa jaunākā dzejoļu krājuma „Kokteilis” prezentācija RCB filiālbibliotēkā “Zvirbulis” notika 12.oktobrī.

Lasītāju interesi piesaista bibliotēku organizētie pasākumi, kuros ir iespēja **tikties ar sabiedrībā zināmiem, interesantiem cilvēkiem**. RCB un filiālbibliotēku apmeklētāji tikušies ar rakstniekiem un dzejniekiem Noru Ikstenu, Arnoldu Auziņu, Inesi Zanderi, Ilzi Liliānu Muižzemnieci, Andri Zeibotu, Annu Mariju Circeni, Juri Zvirgzdiņu, Austru Zīli, Oļegu Ļencoju, Māri Bērziņu, Leonīdu Beļikovu, Viku, Māri Runguli, Jāni Arvīdu Plaudi, Ēriku Hānbergu, Aiju Celmu, Elitu Bičevsku, Mārīti Bikovsku, Evu Mārtužu, māksliniekiem Irēnu d’Torress-Fernandez, Romānu Rudzīti, Lieni Opmani, Agiju Staku, izdevējiem Juri

Visocki, Anitu Mellupi, aktieriem Kasparu Znotiņu, Akvelīnu Līvmani, Veru Gribaču-Valteri, mūziķi Andri Kiviču, politiķi Ingūnu Rībenu, muzikoloģi Margaritu Tūni, fotogrāfi Gunu Oškalnu-Vējiņu, horeogrāfi Baibu Šteinu, vēsturnieku Igoru Gusevu, transporta vēstures pētnieci un kolekcionāri Ilmu Jansoni, gemologu un juvelieri Sergeju Aleksejevu, Valsts policijas pārstāvjiem, Rīgas Jauno Tehniķu centra skolotājiem, cirka mākslinieku žonglieri Georgiju Borro, Valsts robežsardzes pārstāvjiem Juri Martukānu un Kitiju Biti, Rekrutēšanas un Jaunsardzes centra speciālistiem u.c.

RCB lasītāji tiek ar Noru Ikstenu un Inesi Zanderi

RCB filiālbibliotēkā “Kurzeme” 2011.gadā turpinājās pasākumu cikls, kurā bija iespēja tikties ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem un kas tika organizēts sadarbībā ar žurnālu „Zintnieks” un žurnālistu Māri Pļavnieku. Bibliotēkā viesojās mūziķis Atis Auzāns, sporta žurnāla „The Best Magazine” redaktors Ivars Cīrulis, aktieris Jānis Jarāns, Latvijas Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja direktore Ilze Millersone, dziednieks un pirtnieks Juris Kraucis, ģeologs Pēteris Poļaks, gaišreģe Vita Cipruse, Gētes institūta Rīgā pārstāvji, smagā roka grupa „Nasta”.

Atsevišķa pasākumu grupa ir **pasākumi, kas tiek organizēti lasītāju grupām-klubiem** (vairāk skat. pārskata sadaļā „Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība”).

Realizēt visas bibliotēku ieceres pasākumu organizēšanā dažkārt traucē ar autortiesībām un to atlīdzību saistītie jautājumi. Jāsecina, ka 2011.gadā populāra bija dažādu dziednieku, astrologu, astropsihologu, netradicionālās medicīnas speciālistu viesošanās bibliotēkās, kas, iespējams, ir saistīts ar sociāli ekonomisko situāciju un noskaņojumu sabiedrībā.

Ar **informācijas tehnoloģiju** attīstību, apguvi un pieejamību visdažādāko iedzīvotāju slāņu pārstāvjiem bija saistīti šādi pasākumi:

- Eiropas E-prasmju nedēļa no 28.februāra līdz 5.martam, kuras laikā RCB un filiālbibliotēkās bija iespēja sekot līdzi un interaktīvi iesaistīties E-prasmju nedēļas interneta tiešraidēs, piedalīties dažādās e-prasmju apguves nodarbībās, kā arī aplūkot internetam veltītas izstādes un prezentācijas.
- RCB dalība kustībā „Es piedalos tautas skaitīšanā”, kuras laikā tika piedāvāta iespēja anketas bez maksas aizpildīt tiešsaistē (februārī),
- pieteikšanās Latvijas Valsts radio un televīzijas centra (LVRTC) izstrādātajam eParakstam RCB un vairākās filiālbibliotēkās.

RCB nodaļu un filiālbibliotēku apmeklētāji varēja iepazīties ar **2 602 bibliotēkās organizētajām literatūras izstādēm, kā arī mākslas izstādēm**. Literatūras izstādes tika veltītas svētkiem, kalendārajiem

datumiem, ievērojamu cilvēku jubilejām, kā arī aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē. Tika veidotas arī cikla izstādes, jaunieguvumu un novadpētniecības izstādes u.c. Atsevišķu filiālbibliotēku norādītais lielais literatūras izstāžu skaits raisa pārdomas par izstāžu saturisko vērtību un kvalitāti, tāpēc RCB nodaļas un filiālbibliotēkas, plānojot izstāžu darbu, tiek aicinātas labāk samazināt izstāžu skaitu, bet domāt par to aktualitāti, saturu, informacionālo vērtību un vizuālo noformējumu.

RCB un filiālbibliotēku apmeklētājiem tika dota iespēja iepazīties ar **mākslas darbu, radošo darbu un kolekciju izstādēm:**

- RCB filiālbibliotēkas „Vidzeme” speciāli aprīkotajā Balkona zālē un 1. un 2. stāva pārejā tika eksponētas 16 lielas izstādes: populāras bija fotoizstāde „Bērni” (autors Valters Poļakovs), Roberta Auziņa fotokolāžas, tautas lietišķās mākslas studijas „Plastika” ādas izstrādājumu izstāde un „Rīdze” austu lakatu skate, atklājums bija izstāde „Rīgas namu fasāžu iemītnieki”, kas tika izstādīta sadarbībā ar Rīgas Jūgendstila centru.
- Dažādas fotoizstādes regulāri aplūkojamas RCB Daugavas filiālbibliotēkā: Ilgas Sūnas personālizstāde „Vasaras akvareļi”, Māra Karlova personālizstāde „Jūra”, Ilgoņa Klīves fotoizstāde „Ceļojumu iespaidi”, fotoizstāde „Rīgas noskaņas”, kā arī Aijas Bāliņas gleznu izstāde „PieTurVietas” un Aleksandra Vasiļjeva floristikas izstāde „Ziedi”.
- Aktīvi mākslas izstāžu organizēšanā darbojas RCB Ķengaraga filiālbibliotēka, kas turpināja 2010. gadā aizsāktu pieredzi, organizējot mākslas izstādes tirdzniecības centrā “Galerija Azur” (Inetas Konas gleznu izstāde „Četri stāsti”, Žannas Zjabļicevas rokdarbu izstāde, Edmunda Glūdiņa fotoizstāde „Saulgriežu laiks”, izstāde „Izveido gleznas no avīzēm!”, Sergeja Novokšonova fotoizstādes „Krēta” un „Ziemas motīvi”).
- Mākslas izstāžu rīkošanai piemērotas RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” telpas: 2011. gadā bibliotēkā bija aplūkojamas Rolanda Bruno Butāna gleznu izstāde „Mana Rīga”, radio žurnālista Dzintara Tilaka fotoizstāde "Pārdaugavas logi", tēlotājmākslas studijas "Ģilde" dalībnieka Voldemāra Krutina personālizstāde "Ceļojumu iespaidi", studijas dalībnieku izstāde "Pelēkās ikdienas zelta mirkļi", tēlotājmākslas studijas "Kolorīts" dalībnieku darbu izstādes "Saldā dzīve" un "Dabas motīvi" u.c.
- RCB filiālbibliotēkā “Avots” sadarbībā ar Latvijas Poļu biedrību „Inflanty” bija aplūkojama piemiņas fotoizstāde „Ita Kozakeviča. Brīvībai atdotā sirds”, kuras atklāšanā 12.oktobrī piedalījās arī Polijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Ježijs Mareks Novakovskis, un daudzas citas izstādes citās filiālbibliotēkās.

Izstādes RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

2011. gadā turpinājās darbs pie vienotas formas **bukleta** veidošanas par RCB un filiālbibliotēku pakalpojumiem. Līdz gada beigām bukleti latviešu un krievu valodā izveidoti visām RCB filiālbibliotēkām. Iespēju robežās tika veidots **vienots bibliotēku telpu noformējums**: bibliotēku izkārtnes, informācija par darba laikiem, telpu norādes, informācija par pakalpojumiem, plauktu uzraksti, krājuma daļēni u.c. Vienotā stilā veidotais noformējums, pirmkārt, veido RCB kā vienotas iestādes tēlu, otrkārt, palīdz lasītājiem, kas apmeklē vairākas RCB filiālbibliotēkas, labāk orientēties bibliotēkas piedāvājumā. 2011.gadā atvērto RCB filiālbibliotēku telpu norādes un daļa informatīvo uzrakstu RCB finansējuma iespēju robežās tika izgatavotas profesionālās firmās. Dažādu informatīvo norāžu un materiālu noformējumu bibliotēkām veidoja RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas māksliniece.

Bibliotēkas lietotāju interešu izpēte

Vairākās RCB filiālbibliotēkās veikta 2011.gada lasītāju sastāva statistisko datu – lasītāju grupas, nodarbošanās, vecums u.c. – izpēte. Veiktas arī lokālas lasītāju aptaujas anketu veidā.

Lasītāju domas par bibliotēkārās apkalpošanas kvalitāti, pakalpojumu klāstu, kā arī darba laika atbilstību lasītāju vēlmēm un vajadzībām noskaidroja RCB filiālbibliotēkas ”Rēzna” bibliotekāri. Iegūtie dati apliecināja, ka vairākumu apmierina bibliotēkas sniegto pakalpojumu un bibliotekāru darba kvalitāte, tomēr tika ieteikts mainīt bibliotēkas darbalaiku darba dienās, kas arī tika veikts.

Prioritātes informācijas un literatūras izvēlē, bibliotēkas apmeklējumu mērķi aptaujas veidā izzināja RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas bibliotekāri. Anketas aizpildīja 110 filiālbibliotēkas lasītāji. Apkopotie dati liecina, ka bibliotēkā lasāmvielas – grāmatas – dēļ to apmeklē 100%, papildus periodiskos izdevumus lasa 60%, bet datoru pakalpojumus izmanto 20% aptaujāto. Informāciju par grāmatām lasītāji gūst, vispirms, apmeklējot bibliotēku, mazāk - no draugiem/kolēģiem, interneta un citiem medijiem, kā arī apmeklējot grāmatnīcas. 59% no aptaujātajiem filiālbibliotēkas izdevumus izmanto paši, bet 41% tos nes arī draugiem, radiem, paziņām. Bibliotēkā grāmatas patstāvīgi izvēlas 46%, bet bibliotekāra palīdzība nepieciešama 32% lasītāju. Materiālus no izstādēm izvēlas 15%, bet no nodotajām grāmatām sev lasāmvielu izvēlas 7% aptaujāto. Izteiktas arī vēlnes: papildināt bibliotēkas krājumu ar labākiem daiļliteratūras un nozaru literatūras (netradicionālās medicīnas, astroloģijas, psiholoģijas) izdevumiem, kā arī ekranizējumiem DVD formātā. Respondenti atzinīgi novērtē RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas krājumu, izstādes, pasākumus, labvēlīgo vidi.

Pārskata gadā veikti vairāki pētījumi par lasītāju – bērnu līdz 18 gadiem – interesēm, bibliotēku izmantojamību: par to, kas bērniem patīk/nepatīk bibliotēkā, ko gribētu mainīt, lai bibliotēkā būtu interesanti (RCB Čiekurkalna

filiālbibliotēka), cik aktīvi pusaudži apmeklē bibliotēkas un kādus pakalpojumus izmanto (RCB Daugavas filiālbibliotēka), kas patīk bibliotēkā (RCB filiālbibliotēka "Pūce"); ekspresaptaujas (RCB Bērnu literatūras nodaļa un RCB Daugavas filiālbibliotēka), kā arī RCB bērnu mājaslapā ievietotās aptaujas (plašāku aprakstu skat. "RCB un tās filiālbibliotēku darba ar bērniem un jauniešiem 2011.gada pārskats").

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore

D.Veilande

22.02.2012.

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2011. gada darba pārskata sagatavošanā piedalījās: *Velga Bāliņa, Daiga Bērziņa, Solvita Brežinska, Aiga Cakule, Zinta Geršmane, Daina Ģeibaka, Māra Grigorevska, Ilrita Jundase, Ineta Kaļķe, Dmitrijs Lancovs, Inta Logina, Maija Mauriņa, Alla Peskiševa, Jānis Plaudis, Inta Sallinene, Ingūna Stranga, Gunta Šahova, Klāra Švedra, Iveta Vaišļa, Doloresa Veilande, Lelde Vilka, Andra Vīta, Gida Zepkāne.*

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu

N. p. k.	RCB struktūrvienība	Krājums	Saņemts	Rekomplektēts	Krājums	(+) vai (-)
		2011.01.01.	2011.	2011.	2012.01.01	
1.	Rīgas Centrālā bibliotēka (1.)	97 406	25 870	34 064	89 212	-8 194
2.	RCB Repozitārija Aktīvais fonds (F1)	12 178	1 075	155	13 098	920
3.	Bibliotēku dienests (11.)	1 941	102	300	1 743	-198
4.	Filiālbibliotēka "Avots" (15.)	20 099	1 003	3 364	17 738	-2 361
5.	Bīķernieku filiālbibliotēka (43.)	6 699	2 543	0	9 242	2 543
6.	Bišumuižas filiālbibliotēka (24.)	12 109	881	1 161	11 829	-280
7.	Bolderājas filiālbibliotēka (8.)	22 639	1 127	1 384	22 382	-257
8.	Čiekurkalna filiālbibliotēka (14.)	17 094	966	2 696	15 364	-1 730
9.	Daugavas filiālbibliotēka (30.)	33 561	1 530	7 831	27 260	-6 301
10.	Grīziņkalna filiālbibliotēka (5.)	14 890	867	2 579	13 178	-1 712
11.	Iļģuciema filiālbibliotēka (46.)	28 059	1 056	1 479	27 636	-423
12.	Imantas filiālbibliotēka (48.)	40 124	7 946	10 202	37 868	-2 256
13.	Jaunciema filiālbibliotēka (21.)	10 540	832	3 572	7 800	-2 740
14.	Juglas filiālbibliotēka (27.)	25 299	1 428	2 519	24 208	-1 091
15.	Filiālbibliotēka "Kurzeme" (10.)	17 365	932	680	17 617	252
16.	Ķengaraga filiālbibliotēka (41.)	28 184	1 216	4 502	24 898	-3 286
17.	Mākslas un mūzikas "Tilts" (50.)	9 296	104	7 627	1 773	-7 523
18.	Mežciema filiālbibliotēka (42.)	9 752	1 023	313	10 462	710
19.	Filiālbibliotēka "Pārdaugava" (7.)	31 459	1 578	954	32 083	624
20.	Pļavnieku filiālbibliotēka (33.)	29 153	1 149	1 415	28 887	-266
21.	Filiālbibliotēka "Pūce" (22.)	20 627	1 138	1 316	20 449	-178
22.	Filiālbibliotēka "Rēzna" (13.)	30 655	942	3 315	28 282	-2 373
23.	Sarkandaugavas filiālb. (20.)	31 883	1 067	1 820	31 130	-753
24.	Filiālbibliotēka "Strazds" (35.)	20 629	1 223	500	21 352	723
25.	Svešvalodu filiālbibliotēka (23.)	23 366	8	15 799	7 575	-15 791
26.	Šampētera filiālbibliotēka (2.)	28 551	1 219	1 538	28 232	-319
27.	Tornākalna filiālbibliotēka (12.)	26 807	1 085	1 844	26 048	-759
28.	Filiālbibliotēka "Vidzeme" (9.)	47 067	1 507	982	47 592	525
29.	Filiālbibliotēka "Zemgale" (25.)	21 488	922	3 204	19 206	-2 282
30.	Ziemeļblāzmas filiālbibl.(16.)	28 855	943	9 197	20 601	-8 254
31.	Filiālbibliotēka "Zvirbulis" (31.)	18 486	1 034	1 002	18 518	32
32.	Reorganizētās struktūrvienības	80 989	0	17 917	63 072	-17 917
	Kopā:	847 250	64 316	145 226	766 335	-80 915

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku saņemtajiem informācijas nesējiem 2011.gadā

N.p.k.	RCB struktūrvienība	Iegādāti budžeta ietvaros (eks.)	Nepirktie eks.	Saņemts no citas struktūrvien.	Žurnāli	Laikraksti	Kopā saņemts
1.	Rīgas Centrālā bibliotēka (1.)	2 126	1 291	22 258	175	20	25 870
2.	Bibliotēku dienests (11.)	39	36	11	14	2	102
3.	RCB Rep.Aktīvais fonds (F1)	656	391	0	28	0	1 075
4.	Filiālbibliotēka "Avots" (15.)	835	78	61	24	5	1 003
5.	Bīķernieku filiālbibliotēka (43.)	811	284	1 428	17	3	2 543
6.	Bišumuižas filiālbibliotēka (24.)	779	70	0	29	3	881
7.	Bolderājas filiālbibliotēka (8.)	786	317	0	20	4	1 127
8.	Čiekurkalna filiālbibliotēka (14.)	832	100	4	28	2	966
9.	Daugavas filiālbibliotēka (30.)	987	330	152	47	14	1 530
10.	Grīziņkalna filiālbibliotēka (5.)	783	57	1	21	5	867
11.	Iļģuciema filiālbibliotēka (46.)	813	211	0	25	7	1 056
12.	Imantas filiālbibliotēka (48.)	1453	1 225	5 223	34	11	7 946
13.	Jaunciema filiālbibliotēka (21.)	723	68	12	26	3	832
14.	Juglas filiālbibliotēka (27.)	841	499	47	36	5	1 428
15.	Filiālbibliotēka "Kurzeme" (10.)	794	89	28	16	5	932
16.	Ķengaraga filiālbibliotēka (41.)	887	257	39	27	6	1 216
17.	Mākslas un mūzikas "Tilts" (50.)	65	22	17	0	0	104
18.	Mežciema filiālbibliotēka (42.)	688	187	131	15	2	1 023
19.	Filiālbibliotēka "Pārdaugava" (7.)	1071	429	34	38	6	1 578
20.	Pļavnieku filiālbibliotēka (33.)	919	195	0	29	6	1 149
21.	Filiālbibliotēka "Pūce" (22.)	665	171	285	12	5	1 138
22.	Filiālbibliotēka "Rēzna" (13.)	846	54	0	34	8	942
23.	Sarkandaugavas filiālb. (20.)	912	114	0	37	4	1 067
24.	Filiālbibliotēka "Strazds" (35.)	799	402	0	18	4	1 223
25.	Svešvalodu filiālbibliotēka (23.)	7	1	0	0	0	8
26.	Šampētera filiālbibliotēka (2.)	900	264	22	30	3	1 219
27.	Torņakalna filiālbibliotēka (12.)	930	74	46	33	2	1 085
28.	Filiālbibliotēka "Vidzeme" (9.)	1266	175	0	56	10	1 507
29.	Filiālbibliotēka "Zemgale" (25.)	857	39	0	23	3	922
30.	Ziemeļblāzmas filiālbibl. (16.)	822	94	2	22	3	943
31.	Filiālbibliotēka "Zvirbulis" (31.)	782	198	24	28	2	1 034
	Kopā:	25 674	7 722	29 825	942	153	64 316

PIELIKUMS NR.3.

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku izslēgtajiem informācijas nesējiem 2011.gadā

Nr. p.k	RCB struktūrvienība	Rekomplektēts	Nodots uz citu krājumu	Rekomplektētā periodika		Kopā rekomplektēts
				žurnāli (2008)	laikraksti (2010)	
1.	Rīgas Centrālā bibliotēka (1.)	29 572	11	4 469	12	34 064
2.	Bibliotēku dienests (11.)	206	0	94	0	300
3.	RCB Repoitārija Aktīvais fonds	82	73	0	0	155
4.	Filiālbibliotēka "Avots" (15.)	1 560	1 357	445	2	3 364
5.	Bīķernieku filiālbibliotēka (43.)	0	0	0	0	0
6.	Bišumuižas filiālbibliotēka (24.)	841	0	316	4	1 161
7.	Bolderājas filiālbibliotēka (8.)	519	0	861	4	1 384
8.	Čiekurkalna filiālbibliotēka (14.)	2 142	0	552	2	2 696
9.	Daugavas filiālbibliotēka (30.)	6 897	0	927	7	7 831
10.	Grīziņkalna filiālbibliotēka (5.)	1 921	0	656	2	2 579
11.	Iļģuciema filiālbibliotēka (46.)	861	0	614	4	1 479
12.	Imantas filiālbibliotēka (48.)	9 309	0	893	0	10 202
13.	Jaunciema filiālbibliotēka (21.)	3 170	0	400	2	3 572
14.	Juglas filiālbibliotēka (27.)	1 907	0	606	6	2 519
15.	Filiālbibliotēka "Kurzeme" (10.)	275	0	400	5	680
16.	Ķengaraga filiālbibliotēka (41.)	3 653	17	825	7	4 502
17.	Mākslas un mūzikas bibl. "Tilts"	153	6 340	1 132	2	7 627
18.	Mežciema filiālbibliotēka (42.)	0	0	311	2	313
19.	Filiālbibliotēka "Pārdaugava" (7.)	952	2	0	0	954
20.	Pļavnieku filiālbibliotēka (33.)	877	0	535	3	1 415
21.	Filiālbibliotēka "Pūce" (22.)	1 015	0	298	3	1 316
22.	Filiālbibliotēka "Rēzna" (13.)	3 315	0	0	0	3 315
23.	Sarkandaugavas filiālb. (20.)	1 400	0	417	3	1 820
24.	Filiālbibliotēka "Strazds" (35.)	189	0	308	3	500
25.	Svešvalodu filiālbibliotēka (23.)	6 337	7 778	1 682	2	15 799
26.	Šampētera filiālbibliotēka (2.)	1 245	0	290	3	1 538
27.	Torņakalna filiālbibliotēka(12.)	415	0	1 427	2	1 844
28.	Filiālbibliotēka "Vidzeme"(9.)	0	0	979	3	982
29.	Filiālbibliotēka "Zemgale" (25.)	2 625	0	577	2	3 204
30.	Ziemeļblāzmas filiālbibl. (16.)	8 685	0	510	2	9 197
31.	Filiālbibliotēka "Zvirbulis" (31.)	537	0	462	3	1 002
32.	Reorganizētās struktūrvienības	3 382	14 247	288	0	17 917
	Kopā:	94 042	29 825	21 274	90	145 231

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2011.gadā

Struktūrvienība	Lietotāju skaits 2011	T.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits 2011	līdz 18 gadiem bērni un jaunieši T.sk. apmeklējums	Izsniegums 2011	T.sk. izsniegums bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	Datorpakalpojumu izmantošana
RCB	12899	2932	113478	13753	216647	28690	17148
Ārējais apkalpošanas punkts BKUS	1306	817	17944	8654	12802	6757	6324
Ārējais apkalpošanas punkts Dienas centrā	455	0	15020	0	19234	0	3603
Filiālbibliotēka „Avots”	2462	441	29251	3607	46401	9011	7863
Bīķernieku filiālbibliotēka	1194	323	16317	3686	24576	4787	5314
Bišumuižas filiālbibliotēka	1124	292	16399	4101	40982	8607	3081
Bolderājas filiālbibliotēka	1952	681	31313	7849	60420	16433	5813
Čiekurkalna filiālbibliotēka	1400	421	18959	4416	36704	8387	6024
Daugavas filiālbibliotēka	3653	828	55833	11837	130332	16006	12117
Grīziņkalna filiālbibliotēka	2205	407	27278	4091	48225	6728	4860
Ilģuciema filiālbibliotēka	2655	695	43298	7089	63999	10572	7081
Imantas filiālbibliotēka	2495	839	39148	8699	46337	8664	494
Jaunciema filiālbibliotēka	504	185	9415	3121	10702	2768	3173
Juglas filiālbibliotēka	2647	457	34401	4117	55775	7083	10250
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	2328	637	30243	4679	80398	11821	11484
Ķengaraga filiālbibliotēka	2573	825	41471	15914	73802	16267	10557
Mežciema filiālbibliotēka	1116	459	19134	10182	28446	9197	5358
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	4207	1257	72616	13273	95794	15782	36915
Pļavnieku filiālbibliotēka	2523	848	33455	10489	64798	14721	11216
Filiālbibliotēka „Pūce”	1227	386	20156	7040	25289	4431	8012
Filiālbibliotēka „Rēzna”	2388	674	29192	4405	79437	10122	6530
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	2296	900	34218	10795	55366	15208	12823
Filiālbibliotēka „Strazds”	1690	574	41375	7295	49286	12821	8002
Svešvalodu filiālbibliotēka	1146	126	5928	799	8160	630	2159
Šampētera filiālbibliotēka	1563	487	21385	5482	38330	7443	7070
„Tilts”	1058	117	4806	296	15840	837	2007
Torņakalna filiālbibliotēka	2024	382	27352	4267	61600	7298	6872
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	6356	1413	63264	11866	129505	17732	21065
Filiālbibliotēka „Zemgale”	1683	530	23633	5948	39065	7785	5392
Ziemeļblāzmas	1408	475	10322	3146	27342	3146	2322

filiālbibliotēka							
Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	1697	652	24773	9594	36752	9304	11390
Kopā:	74234	20060	971377	210490	1722346	299038	262319

PIELIKUMS NR.5.

SBA un RCB Repozitārija izmantojums pakalpojuma nodrošināšanai

Struktūrvienība	SBA izpildītie atteikumi pieprasījumi/	Repozitārija Pasīvais krājums	Repozitārija Aktīvais krājums	Repozitārija Apmaiņas krājums
RCB	105/1	47	96	196
Ārējais apkalpošanas punkts BKUS	9	0	78	6
Filiālbibliotēka „Avots”	7	0	186	0
Biķernieku filiālbibliotēka	5	0	283	18
Bišumuižas filiālbibliotēka	2	0	33	28
Bolderājas filiālbibliotēka	0	0	0	2
Čiekurkalna filiālbibliotēka	5	0	10	0
Daugavas filiālbibliotēka	13	0	77	12
Grīziņkalna filiālbibliotēka	5	0	6	6
Iļģuciema filiālbibliotēka	2	0	225	3
Imantas filiālbibliotēka	0	1	1	0
Jaunciema filiālbibliotēka	3	0	129	0
Juglas filiālbibliotēka	110/5	6	3	14
Filiālbibliotēka „Kurzeme”	28/4	12	3	7
Ķengaraga filiālbibliotēka	32/10	6	78	31
Mežciema filiālbibliotēka	134/11	0	205	46
Filiālbibliotēka „Pārdaugava”	23	6	27	120
Pļavnieku filiālbibliotēka	0	20	103	0
Filiālbibliotēka „Pūce”	11	0	216	3
Filiālbibliotēka „Rēzna”	23/4	16	15	15
Sarkandaugavas filiālbibliotēka	4/2	2	13	1
Filiālbibliotēka „Strazds”	0/1	0	58	0
Svešvalodu filiālbibliotēka	4	0	17	1
Šampētera filiālbibliotēka	1	0	18	4
„Tilts”	13/4	0	61	0
Torņakalna filiālbibliotēka	3	29	74	10
Filiālbibliotēka „Vidzeme”	113/15	7	83	37
Filiālbibliotēka „Zemgale”	16/1	61	100	192
Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	0	0	0	1

Filiālbibliotēka „Zvirbulis”	10	0	15	1
Kopā:	681/58	213	2 213	754